Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

8 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матэр'ял прымаецца з 9-3 да 3½ гадз.

Неапрацаваныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародняя	— 20 к.
мясцовыя	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок нанпарэлі пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок нанпарэлі пасярод тэксту	1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.

Сьпешныя на 50 проц. даражэй.

Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 дакумант	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 55 (2243) Нядзеля, 4-га сакавіка 1923 г.

Рызыкоўная палітыка.

Выбарная кампанія ў Польшчы ў поўным разгары, і першым [illegible] кампаніі [illegible] 2-3 гады таму назад [illegible] палітычныя [illegible]. Гаспадары сучаснай Польшчы [illegible]

[illegible]

«Пры табе, божа, стаю і стаяць будзем».

[illegible]

Выбарная кампанія—іх сьвята, [illegible]

[illegible]

Суд над украінцамі ў Львове, [illegible] расправа з Беларускай Грамадой. [illegible]

[illegible]

Дэмакратычная Польшча [illegible]

[illegible]

Францускі капітал наглее.

ПАРЫЖ, 2-ІІІ. Прадпрыёмцы гарбарных прадпрыемстваў Шаназ Сюр Ліон, рабочыя якіх забастовалі 24-га лютага, абвясцілі лёкаўт, які ахапляе 2.800 рабочых.

90 проц. усіх арганізаваных рабочых. [illegible]

РЭВАЛЮЦЫЙНЫЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ ПАРЫСКІХ РАБОЧЫХ.

ПАРЫЖ, 2-ІІІ. Унітарная федэрацыя будаўнічых рабочых Парыжу (рэвалюцыйная) арганізавала [illegible]

ФРОНТ ЧАНКАЙШЫСТАЎ І ІМПЭРЫЯЛІСТАЎ ПРОЦІ РЭВАЛЮЦЫІ.

ШАНХАЙ, 2-ІІІ. Таварыш міністра замежных спраў нанкінскага ўраду [illegible]

ПАД УЛАДАЮ КАМУНІСТАЎ НЕКАЛЬКІ ГАРАДОЎ.

ШАНХАЙ, 2-ІІІ. Газэты з Ханькоу паведамляюць, што камуністычныя атрады захапілі горад Бао[illegible] [illegible] Ху[illegible] і Хану[illegible] захад ад [illegible] ўрад [illegible] камуністаў.

НАСКОК НА КАНТОНСКІЯ ПРАФСАЮЗЫ.

ШАНХАЙ, 2-ІІІ. [illegible]

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1-ай г. ночы).

Залескі аб польска-літоўскіх адносінах.

ВАРШАВА, 3-ІІІ. Перад ад'ездам у Жэневу Залескі заявіў прадстаўніку афіцыёза «Эпока»: «Польскі ўрад яшчэ ні [illegible] адказу на літоўскае прапанаваньне, [illegible] прымае яго. [illegible]».

Галадоўка палітвязьняў.

ВАРШАВА, 3-ІІІ. Палітычныя зьняволеныя ў Віленскай турме на Лукішках абвясцілі галадоўку ў знак пратэсту супроць працэсу над Беларускай Грамадой.

Пачынаюцца выбары у польскі сойм.

ПІЛСУДЧЫКІ РОБЯЦЬ УСЁ МАГЧЫМАЕ, КАБ ПЕРАМОГ УРАДАВЫ СЬПІС. ШМАТЛІКІЯ ПРАВАКАЦЫІ, АРЫШТЫ КАНДЫДАТАЎ НА ЛЕВЫХ СЬПІСАХ. АПАЗІЦЫЙНЫЯ СЬПІСКІ Ў АСОБНЫХ ВАЯВОДЗТВАХ СКАСАВАНЫ.

Мабілізаваны ўсе паліцэйскія.

ВАРШАВА, 3-3. Чацьвертага пачынаюцца выбары. Мабілізавана ўся паліцыя. Службовыя часы паліцэйскіх, павялічаны за астатнія дні да 12 гадзін, на 4 сакавіка павялічан да 24 гадзін. Мабілізавана паліцэйская школа і ўсе чыноўнікі. Падрыхтован асобны атрад хуткай дапамогі. З прычыны масавых арыштаў у перадвыбарчую кампанію варшаўскія турмы перапоўнены арыштаванымі. Такой масы арыштаваных не было ў Варшаве з часу рэвалюцыі 1905 году і не [illegible] нават у час нямецкай акупацыі. Сярод арыштаваных пераважная большасць камуністаў.

РАСПРАВА НАД РЭВАЛЮЦЫЙНЫМ РУХАМ У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

ВАРШАВА, 3-3. Па паведамленьню польскага тэлеграфнага агенцтва на гэтым тыдні пачата ліквідацыя паасобных арганізацый камуністычнай партыі Заходняй Беларусі ў зьвязку з віленскім працэсам Беларускай Грамады.

Зроблен шэраг вобыскаў, арыштавана некалькі дзесяткаў чалавек, сярод якіх некалькі кандыдатаў выбарчых сьпіскаў «анты-дзяржаўнага напрамку», члены валасных саветаў і выдатныя дзеячы і кіраўнікі таварыства беларускай школы.

АРЫШТ КАНДЫДАТА СЬПІСУ СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

ВАРШАВА, 2-3. Арыштован кандыдат сьпісу Сялянскага Саюзу Круг, абвінавачаны ў «даносах на палякаў» у 1917 і 1918 г. у Маскве.

Круг абвінавачваецца таксама ў тым, што ён «процідзейнічаў арганізацыі польскіх ваенных атрадаў на тэрыторыі Савецкае Расеі».

НЯЧЫСТЫ МАНЕЎР.

ВАРШАВА, 2-3. Зачынена украінская газэта „Наше Життя“ (орган сельробу). Адначасна зьявілася газэта пад такою-ж назваю пад рэдакцыяй вядомага згодніка Антона Васынчука. Газэта «Наша Слова» папераджае чытачоў, што «Наше Життя» трапіла ў рукі вядомага здрадніка.

«СТАЧКА» ФАШЫСЦКАГА СТУДЭНЦТВА.

ВАРШАВА, 2-3. У зьвязку з стычкаю між правымі студэнтамі і паліцыяй 29 лютага, вучні варшаўскіх вышэйшых навучальных установаў абвясьцілі сёньня аднадзённую забастоўку пратэсту. Сёньня ўсе вышэйшыя навучальныя ўстановы Варшавы не працавалі. Водлуг загаду міністра асьветы, палітэхнікум зачынен на невядомы час.

Санацыйныя „анэкдоцікі“.

У даўныя часы сярод бруковых варшаўскіх газэт найбольш вядомай была «Газэта Поранна», або, як выкрыквалі па вуліцах і бульварах Варшавы газэтныя хлапчукі — «Два Грошы», бо гэтая дадатковая назва стаяла над першай назвай.

Страціўшы з часам сваю бруковую папулярнасьць, «Газэта Поранна» зьлілася з «Газэтай Варшаўскай», прыняўшы назву апошняй без дадатку «Поранна».

Традыцыйныя і «сымбалічныя» «Два Грошы» зьнікалі з заглоўку, але кожны ведаў, што гэта ёсьць тая самая даўняя «двуграшоўка», і таму яе і далей так называлі. Аж тут раптам зьяўляецца гэтымі днямі «Газэта Поранна Давней 2 Грошы» пад рэдакцыяй першага рэдактара даўняй «Двуграшоўкі», б. эндэцкага пасла сойму Садзевіча. Беднага Садзевіча эндэкі чамусьці цяпер забракавалі і ня выставілі ў сойм. А ён са злосьці перайшоў у лягер санацыі ды яшчэ адчыніў газэту пад старою фірмаю, але з санацыйным духам.

Выглядае ўсё гэта так, як бы траянскі конь санацыі ўехаў у эндэцкі лягер і сядзіць у ім такі «матадор», як п. Садзевіч...

Яшчэ адно...

Пэпээсаўскі «Роботнік» іранічна трактуе размовы з прыбыўшымі ў Бэльвэдэр да Пілсудзкага сялянскімі дэлегацыямі, якія прыехалі—даведацца, за каго „трэба“ галасаваць.

«Роботнік» зазначае:

„Хто дэлегацыі выбіраў, бліжэй невядома“...

Далей апісвае, як у адной вёсцы, замест выбранага дэлегата, валасны старшыня і пісар «выслалі»—пісара, бо дэлегат ім не падабаўся, як «партыец» з «Вызваленьня».

Відавочна, аднак, не паўсюды былі прыняты аднаведныя сродкі асьцярожнасьці, бо здарылася ў Варшаве, што „Паасобныя дэлегаты пасьля добрага абеду ў Альбрэхта (адзін з лепшых рэстаранаў Варшавы. Рэд). паціху...прыходзілі да правадыроў «Вызваленьня“, запэўняючы, што засталіся вернымі партыі, а праехацца да Варшавы і зьесьці задарма смачны абед ніколі не зашкодзіць“.

Такія вынікі—зусім падобныя на анэкдоты—дае санацыйная прадвыбарчая практыка польскіх урадавых колаў.

ГЕНЭРАЛЬНАЕ ПРАДАЖНІЦТВА Ў РАЗГАРЫ.

ЛІДЭРЫ АНГЕЛЬСКАГА ПРАФРУХУ ЎЗЯЛІ РАШУЧЫ НАПРАМАК НА СУПРАЦОЎНІЦТВА З КАПІТАЛАМ.

ЛЁНДАН, 27-ІІ. Генэральная рада ангельскіх трэд-юніёнаў разаслала на саюзах справаздачу аб сваёй першай нарадзе 12-га студзеня з прадпрыёмцамі наконт міру ў прамысловасьці. Кароткі зьмест гэтае справаздачы агалошан у бюлетэні генэральнае рады.

У справаздачы зазначаецца, што для ангельскага прафэсыянальнага руху наогул магчымы тры напрамкі паводзін.

Першы напрамак рэвалюцыйнае барацьбы; яго генэральная рада адкладае, як бескарысны і нямінуча выклікаючы праліваньне крыві і няшчасьці.

Другі напрамак традыцыйнае прафсаюзнае палітыкі, якая ў тым, каб «глядзець з боку на дзейнасьць прамыслоўцаў і раздробленымі сіламі абараняць інтарэсы рабочых», гэты напрамак генэральная рада таксама лічыць неадпаведным з прычыны «яго несумясьцімасьці з сучасным натрабаваньнем поўнасьцю зьмяніць становішча рабочага ў прамысловасьці». Нарэшце, трэці напрамак «удзелу прафсаюзнага руху ў рэарганізацыі прамысловасьці на навуковай надставе і выкарыстоўваньне матар'яльных выгод з росквіту прамысловасьці». Гэты напрамак генэральная рада лічыць адзіна правільным, а таму яна і ўзяла ўдзел у нарадзе з прадпрыёмцамі.

БЕЗЬЛІЧ РАБОЧЫХ ПРАТЭСТАЎ.

ЛЁНДАН. Орган ангельскае кампартыі «Уоркер Ляйф» за апошні тыдзень атрымаў больш пратэстаў проці ўчынкаў генэральнае рады, накіраваных[x] да ўстанаўленьня «міру ў прамысловасьці», чымся за ўвесь час ад моманту канфэрэнцыі прамыслоўцаў з генэральнаю радаю.

ПРАФСАЮЗЫ АЎСТРАЛІІ НЯ ІДУЦЬ ЗА ГЕНРАДАЮ.

ЛЁНДАН. Водлуг паведамленьняў з Мэльбурну, мясцовы прафсаюз адхіліў запросіны прэм'ера Бруса паслаць дэлегатаў на склікаемую ім канфэрэнцыю аб «міру ў прамысловасьці».

РАЗРЫЎ МІЖ МАСАМІ І „ПРАВАДЫРАМІ“.

МЯСЦОВЫЯ СТАЧКІ ГАРНЯКОЎ.

ЛЁНДАН, 27-ІІ. У знак салідарнасьці з бастуючымі з-за заработку гарнякамі Стырлінгшыру гарнякі 5-ці капальняў той самай кампаніі ў Лянаркшыры абвясьцілі забастоўку.

Рух гарнякоў у Стырлінгшыры і Лянаркшыры ўзьнік і разгарыўся не зважаючы на адмову выканкомаў прафсаюзаў абодвых раёнаў узяць на сябе кіраваньне забастоўкаю. З прычыны таго, аднак, што забастоўка ня спынілася, выканкомы прымушаны былі афіцыйна прызнаць яе.

Водлуг слоў генэральнага сэкратара лянаркшырскага саюзу гарнякоў Алана, забастоўка лянаркшырскіх гарнякоў праходзіць у вельмі цяжкіх умовах. Увесь раён перапоўнен паліцыяй, і адміністрацыя капальняў рознымі спосабамі хоча прымусіць рабочых стаць на працу. Гарнякі, аднак, трымаюцца моцна і працы не распачынаюць.

СССР НА КАПІТАЛІСТЫЧНЫХ РЫНКАХ.

У АНГЛІІ ТОЛЬКІ САВЕЦКАЯ НАФТА.

ЛЁНДАН. Пытаньне аб карыстаньні савецкаю нафтаю становіцца адным з асноўных пытаньняў муніцыпальнае палітыкі. Бірмінгам, Лівэрпуль, Лідс і іншыя гарады ўхвалілі закупаць савецкую нафту. Пастановы ўхвалены, не зважаючы на тое, што «Дэйлі Мэйль» ня спыняе кампаніі, прычым за закупку савецкае нафты ў некаторых мясцох галасавалі нават кансэрватыўныя сябры муніцыпалітэту.

ПЭРСПЭКТЫВЫ НА НОВЫЯ НЯМЕЦКІЯ КРЭДЫТЫ ДЛЯ СССР.

БЭРЛІН. 25-ІІ, «Бэрлінэр Тагеблят» паведамляе, што ў часе нямецка-савецкіх эканамічных перамоў выявілася жаданьне СССР атрымаць новыя экспортныя крэдыты ў 600 міліёнаў марак на тэрміны да 5-ці і больш гадоў. Адначасна «падрыхтоўваецца грунт» па пытаньні наконт нямецкага ўдзелу ў рэалізацыі апошніх савецкіх пазык і наконт катыроўкі савецкіх пазык на нямецкіх біржах. Узьнікае таксама пытаньне аб таварных крэдытах пад заклад хлеба і нафты.

Праэкт дэ-Монзі аб «эканамічнай антанцё» для гандлю з СССР.

БЭРЛІН, 2-ІІІ. У некалькіх газэтах паўночна-заходняе Нямеччыны адначасна надрукован артыкул дэ-Монзі, у якім ён высьвятляе свой плян франка-нямецкае «эканамічнае антанты» для гандлю з СССР. Дэ-Монзі зазначае, што толькі рынак СССР досыць вялікі, каб «задаволіць узрослую патрэбу ў франка-нямецкім эканамічным супрацоўніцтве“.

У канцы артыкулу дэ-Монзі супярэчыць проці тае катэгорыі працаўнікаў яго пляну, якая зусім адмаўляецца мець справу з СССР і, не зважаючы на расчараваньні ў працягу 10-ціга-доў, усё яшчэ спадзяецца, што нейкі контр-рэвалюцыйны цуд верне крэдыторам Расеі і экспарцёрам лепшыя часы. Такая тактыка выжыданьня, па думку дэ-Монзі, стане хутка для ўсіх сьмешнаю, бо нават Злучаныя Штаты паступова распачынаюць „распашку глебы, якая досыць доўга была пад папарам».

ЗАКУПКІ САВЕЦКАГА ДРЭВА Ў АМЭРЫКУ.

ЛЕНІНГРАД. Прыехаў са Злучаных Штатаў уласьнік буйнае лесагандлёвае фірмы Мэнсэр. Мэнсэр паведаміў, што ў Амэрыцы няма некаторых гатункаў цьвёрдага дрэва, якога шмат расьце ў СССР, напрыклад: каўкаскага каштану, грушы і інш. Попыт на гэтыя дрэвы вельмі вялікі. Мэта прыезду Мэнсэра—выявіць магчымасьць закупкі гэтых гатункаў у СССР.

РЭКОРДНАЯ ЛІЧБА ХЛЕБАЗАГАТОВАК.

МАСКВА, 2-ІІІ. Мікаян у гутарцы з супрацоўнікам ТАСС паведаміў, што падведзены папярэднія вынікі хлебазагатовак у лютым. Хлебазагатоўкі за люты на падставе гэтых папярэдніх даных, склалі **118 МІЛЁНАЎ 700 ТЫСЯЧ ПУДОЎ**. Трэба зазначыць, што гэты разьмер лютаўскіх хлебазагатовак зьяўляецца рэкордным для загатовак аднаго месяцу. Лютаўскі плян хлебазагатовак мы прымушаны былі пабудаваць з некаторым напружаньнем, каб падагнаць недабор па хлебазагатоўцы II кварталу. Не зважаючы на гэта, лютаўскі плян хлебазагатоўкі выкананы амаль-што поўнасьцю, у той час, як плян за студзень быў выкананы на 86,5 проц., а за сьнежань толькі напалову. Плян хлебазагатовак трэба прызнаць здавальняючым.

За студзень і люты мы загатовілі 200 міліёнаў пудоў хлеба, г. зн. больш, як за кожны з папярэдніх кварталаў: у I квартале было загатоўлена 183 міліёны пудоў, а ў II—167 міліёнаў. Наша задача ў тым, каб дасягнуты намі ў лютым тэмп загатовак захаваць таксама ў сакавіку.

АБ ВЯСЕНЬНЯЙ ПАСЕЎНАЙ КАМПАНІІ 1928 ГОДУ.

Пастанова Савету Народных Камісараў Беларускай ССР.

Выслухаўшы даклад Народнага Камісарыяту Земляробства аб вясеньняй пасеўнай кампаніі 1928 году, Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Сельска-гаспадарчая кампанія 1928 г. павінна праходзіць у напрамку пашырэньня сацыялістычных элемэнтаў сельска-гаспадарчай вытворчасьці праз інтэнсіфікацыю і калектывізацыю сельскай гаспадаркі і праз пашырэньне пасеваў кармавых траў, карня-клубняплодаў і тэхвічных культур.

Асноўнымі задачамі пасеўнай кампаніі 1928 г. прызнаць:

а) далейшае пашырэньне пасеўнай плошчы ня менш як на 2 проц. і павялічэньне прадукцыі сельскае гаспадаркі збожжавых культур праз павялічэньне ўраджайнасьці і пашырэньне палявога травасеву;

б) далейшае пашырэньне незерневых культур, у паасобку пасеўных траў ня менш як на 20 проц., тэхнічных культур на 11 проц. і бульбы на 7 проц.

2. Гадавы плян загатовак сродкаў сельска-гаспадарчай вытворчасьці (насеньня, угнаеньня і сельска-гаспадарчых машын) для забесьпячэньня імі насельніцтва ў 1928 годзе зацьвердзіць у разьмеры плянавага меркаваньня Народнага Камісарыяту Земляробства на суму 10.890.000 руб., што дае павялічэньне супроць мінулага году на 20 проц. Даручыць Белсельсаюзу, Цэнтразэмскладу і іншым загатаўцелям завезьці к вясеньняй пасеўнай кампаніі насеньня розных культур (апроч аўса і ячменю) на суму 1.400.000 руб., штучнага ўгнаеньня—на 400.000 р. і сельска-гаспадарчых машын—на 4.380.000 р. (за год).

3. Адзначаючы, што завоз некаторых сельска-гаспадарчых машын праводзіцца не да сэзону, а з спазьненьнем,—даручыць Народнаму Камісарыяту Гандлю і Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі адпушчаць загатаўцелям машыны і прылады ў адпаведныя сэзонныя тэрміны. Машынагандлюючым арганізацыям (каапэрацыі, Цэнтразэмскладу) ужыць належныя захады да сваячаснага завозу на месцы сродкаў вытворчасьці.

4. Прыняць да ведама, што Народным Камісарыятам Земляробства праводзіцца плян масавых агракультурных мерапрыёмстваў на 1928 год, якія ў асноўным зводзяцца:

а) да арганізацыі работ па пераводу на шматпалёвыя севазвароты на плошчы ня менш 250.000 гэктараў, з якой у вясеньнюю пасеўную кампанію будзе пераведзена ня менш 125.000 гэктараў;

б) да правядзеньня зернаачышчэньня ня менш 34.080 тон і пратручваньня сялянскага матар'ялу ня менш 4.626 тон;

в) да залажэньня паказальных вучасткаў са штучным угнаеньнем, карняплодамі, сэрадэляй і лубінам, усяго ў вясеньнюю пасеўную кампанію ў колькасьці 4.156 вучасткаў;

г) да мерапрыёмстваў па садоўніцтву і гародніцтву—залажэньні 112 паказальных садоў, 109 паказальных гародаў і пашырэньні пладовых выхавальнікаў.

5. Прыняць да ведама, што адпаведнымі арганізацыямі (Народным Камісарыятам Земляробства, Народным Камісарыятам Гандлю, Белсельсаюзам і Беларускім С.-Г. Банкам) распрацован праэкт пляну кантрактацыі ільна-валакна, ільна-насеньня (таварнага), бровалнага ячменю, бульбы, канюшыны, лубіну і сартавога насеньня аўса, ячменю і ільна-даўгунца. Даручыць Эканамічнай Нарадзе зацьвердзіць плян кантрактацыі і канчаткова вызначыць, якія культуры і ў якім разьмеры павінны быць кантрактаваны, а акруговым і раённым выканаўчым камітэтам сваячасна разгарнуць праз зямельныя ўстановы, каапэрацыю і прамысловыя прадпрыёмствы кампанію па кантрактацыі.

6. Адзначаючы, што да гэтага часу не разгорнута ў належным разьмеры зернаачышчальная кампанія, даручыць раённым выканаўчым камітэтам і сельскім саветам для максымальнага зернаачышчэньня мабілізаваць машыны савецкіх і калектыўных гаспадарак, каапэрацыйных арганізацый і пракатных пунктаў, практыкуючы пры гэтым ня толькі стацыянарны парадак ачысткі, але і, асабліва, перасовачным шляхам арганізацыі належных абозаў. Зернаачышчэньне для бядняцкіх гаспадарак праводзіць бясплатна.

7. Для разьвіцьця прамысловага ільнаводства Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белсельсаюзу завезьці ў ільнаводныя раёны ня менш 50.000 пудоў насеньня ільна-даўгунца, 300.000 пуд. штучнага ўгнаеньня і пашырыць у гэтых раёнах пераход да шматпольля.

8. Для нармальнага правядзеньня сельска-гаспадарчай кампаніі абавязаць загатаўцеляў (Цэнтразэмсклад і Белсельсаюз) сваячасна даставіць у раёны сродкі сельска-гаспадарчай вытворчасьці, асабліва ў частцы завозу пасяўнога матар'ялу, які павінен быць дастаўлен не пазьней 15 сакавіка 1928 году ў паўднёвыя раёны і 1 красавіка 1928 г. у паўночныя раёны. У адносінах завозу аўса з цэнтральных губэрняў Савецкага Саюзу дабівацца хутчэйшай адгрузкі з тым, каб завезьці ў раёны да наступленьня распуціцы (да сходу сьнегу).

9. Прыняць да ведама, што Народным Камісарыятам Фінансаў, згодна дырэктыў Савету Народных Камісараў, выдадзена 55 проц. сродкаў, прадугледжаных у 1927-28 годзе на фінансаваньне сельскай гаспадаркі.

Запрапанаваць Беларускаму С.-Г. Банку пераваесьці ў тэрміновым парадку на месцы атрыманыя сродкі як па дзяржаўным бюджэце, гэтак і па пляну крэдытаваньня, прымаючы меры да пашырэньня крэдытаваньня калектыўнага земляробства.

Беларускай Канторы Дзяржаўнага Банку забясьпечыць крэдытам Беларускі С.-Г. Банк у разьмеры, зацьверджаным Эканамічнаю Нарадаю пры Савеце Народных Камісараў.

Беларускаму С.-Г. Банку ўзьняць перад Цэнтральным С.-Г. Банкам пытаньне аб дадатковым выдзяленьні 250.000 руб. на травасеяньне.

10. Адзначаючы, што завоз пасяўнога аўса, згодна пастановы Савету Працы і Абароны СССР у разьмеры 400.000 пудоў для БССР, яшчэ не забясьпечвае патрэбнасьць БССР у пасеўным матар'яле аўса, а таксама прызначаючы слабы ход загатовак пасяўнога аўса і насеньня лубіну на мясцовым рынку і гэтым ставіцца пад пагрозу выкананьне стаячых перад пасяўной кампаніяй задач, запрапанаваць загатавіцельным органам (Белсельсаюзу, Цэнтразэмскладу, Хлебапрадукту і Камітэту сялянскае ўзаемадапамогі) узмацніць загатоўкі на мясцовым рынку пасяўнога аўса да 275.000 пуд., насеннага ячменю—60.000 пуд. і насеньня лубіну да плянавага меркаваньня (81.000 пудоў).

11. Запрапанаваць акруговым і раённым выканаўчым камітэтам ужыць самыя рашучыя захады для скарыстаньня ўсіх магчымасьцяй на мясцох для пасьпяховага забесьпячэньня поўнасьцю пасеўнай кампаніі сельска-гаспадарчымі машынамі і прыладамі, насенным матар'ялам і іншымі мерапрыёмствамі.

12. Пры разьмеркаваньні сродкаў вытворчасьці і крэдытаў забясьпечыць поўнасьцю ў першую чаргу патрэбнасьць калектыўных гаспадарак і таксама бядняцкіх гаспадарак пасеўным матар'ялам, угнаеньнем, сельска-гаспадарчымі машынамі і прыладамі, а таксама забясьпечыць іх інструктарска-аграномічна-тэхнічнай дапамогай з тым, каб ніводная калектыўная гаспадарка не засталася без належнага абслугоўваньня.

13. Маючы на ўвазе вопыт мінулага году, абавязаць Беларускі С. Г. Банк разам з Белсельсаюзам ужыць захады, каб крэдытная сетка скарыстоўвала мэтавыя крэдыты па прамым прызначэньні і не скарачала доўгатэрміновых крэдытаў, а акруговым і раённым выканаўчым камітэтам прасачыць за выкананьнем гэтае дырэктывы.

14. У мэтах найбольшага забесьпячэньня пасеўных кампаній наступных гадоў насенным матар'ялам, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Беларускаму С.-Г Банку, Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі і Камітэту Сялянскай Узаемадапамогі ўжыць захады да ўтварэньня дзяржаўнага сартавога фонду, для чаго:

а) камітэтам узаемадапамогі выканаць дырэктыву Савету Народных Камісараў аб арганізацыі грамадзкіх ссыпных магазынаў і ўтварэньні звычайнага насеннага фонду;

б) Народнаму Камісарыяту Земляробства давесьці сартавы насенны фонд—аўса да 15870 цэнтнэраў, ячменю—1791 цэнт., жыта—7000 цэнт., бульбы—70000 цэнт., канюшыны—2100 цэнт., а таксама пашырыць працу па апрабацыі сартавых пасеваў, паставіўшы задачу апрабаваць насевы на плошчы 23500 гэктараў, для чаго Народнаму Камісарыяту Гандлю і Вышэйшаму Савету Народнае Гаспадаркі вылучыць належныя сродкі.

15. Усім зямельным, каапэрацыйным і крэдытным установам пры падрыхтоўцы правядзеньня пасеўнай кампаніі пашырыць калектывізацыю і арганізацыю вытворчых відаў сельска-гаспадарчай каапэрацыі, для чаго Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белсельсаюзу яшчэ раз узгадніць гадавы плян калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня і падаць на разгляд у Дзяржаўную Плянавую Камісію, а Эканамічнай Нарадзе пры Савеце Народных Камісараў зацьвердзіць яго на працягу двух тыдняў.

Акруговым і раённым выканаўчым камітэтам дакладна вызначыць на працягу 10-ці дзён, колькі мяркуецца арганізаваць калектыўных гаспадарак і розных вытворчых відаў каапэрацыі і падаць у Народны Камісарыят Земляробства для агульнага падліку і вызначэньня неабходных мерапрыёмстваў па ажыцьцяўленьні гэтага пляну.

16. Для большай пасьпяховасьці і эфэктыўнасьці працы аграпэрсаналу, разгрузіць яго на час вясеньняй пасеўнай кампаніі ад усякай працы, ня зьвязанай з яго прамымі абавязкамі. У працы аграпэрсаналу асяродкаваць увагу навакол мерапрыёмстваў па пераводу на шматпольле, арганізацыі і абслугоўваньня сельска-гаспадарчых калектываў і розных відаў вытворчай каапэрацыі, а акруговым і раённым выканаўчым камітэтам і сельскім саветам разам з зямельнымі і каапэрацыйнымі органамі пераглядзець вытворчыя пляны па сельскай гаспадарцы, канкрэтна і практычна вызначыць мерапрыёмствы і іх ахоп для кожнага раёну, сельскага савету, пры гэтым навакол гэтых мерапрыёмстваў мабілізаваць уласныя сялянскія сродкі для ўкладаньня ў сельскае будаўніцтва.

17. Для вырашэньня кармавога пытаньня, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства распачаць закладку штучных пасьцьбішчаў у сярэднім ня менш двух на раён і да 50 па лініі савецкіх гаспадарак; пашырыць палёвы травасей і кармавыя карняплоды на плошчы да 20.000 гэктараў, а таксама палепшыць натуральныя сенажаці.

18. Для дапамогі бядняцкім гаспадаркам машынамі і прыладамі, Белсельсаюзу і Народнаму Камісарыяту Земляробства пашырыць арганізацыю машынных таварыстваў, даабсталяваць існуючыя пракатныя пункты належнымі машынамі, максымальна скарыстаць машыны савецкіх і калектыўных гаспадарак і камітэтаў узаемадапамогі, арганізаваць новыя і даабсталяваць існуючыя майстэрні сельска-гаспадарчых машын і прылад; Белсельтрэсту арганізаваць некалькі баз па рамонту трактароў. Беларускаму С.-Г. Банку забясьпечыць гэтыя мерапрыёмствы належнымі крэдытамі.

19. Раённым выканаўчым камітэтам праз групы беднаты вызначыць пэрсанальна беднякоў, якім павінна быць зроблена дапамога і характар гэтай дапамогі і практычна дабіцца поўнага абслугоўваньня бядняцка-серадняцкіх гаспадарак пасеўным матар'ялам, крэдытамі, машынамі і г. д.

20. Раённым выканаўчым камітэтам і сельскім саветам ужыць захады да абавязковага пашырэньня пасеўнага кліну наогул і асабліва ў асноўнай масе бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак. У выпадку злоснага неабсемяненьня палёў, асабліва з боку заможнай часткі сялянства, пытаньне аб такіх пустуючых землях ставіць і вырашаць у зямельных камісіях аб далейшым скарыстаньні гэтых зямель тымі, хто іх не засявае.

21. Раённым выканаўчым камітэтам перад пачаткам сельска-гаспадарчай кампаніі правесьці сэсіі сельска-гаспадарчых саветаў і раённыя канфэрэнцыі, на якіх падрабязна прапрацаваць усе практычныя пытаньні вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі.

22. У мэтах больш пасьпяховага выкананьня задач сельска-гаспадарчай кампаніі бягучага году абавязаць Народны Камісарыят Земляробства, зямельныя органы, акруговыя і раённыя выканаўчыя камітэты інфармаваць сялянства аб задачах сельска-гаспадарчай кампаніі, ходзе загатовак сродкаў сельска-гаспадарчай вытворчасьці, скарыстоўваючы для гэтых мэт друк, зьезды, сходы і г. д.

23. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства даць спэцыяльна дырэктывы савецкім і калектыўным гаспадаркам аб іх удзеле ў вясеньняй пасеўнай кампаніі.

24. Упаўнаважанаму Савету Народных Камісараў БССР па пасеўнай кампаніі 1928 году т. Прышчэпаву, Зьмітру Халімонавічу, прасачыць за выкананьнем гэтае пастановы ўсімі ведамствамі, установамі і арганізацыямі.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР М. Мароз.

3 сакавіка 1928 г.
г. Менск.

Сеньня—выбары ў польскі сойм.

АДЗІН З БАКОЎ МЭДАЛІ.

Сёньня польскі выбаршчык пойдзе да урнаў.

Мітусіцца ў вачох ад вялікага ліку і стракатасьці груповак, саюзаў, блёкаў і падблёкаў, выступаючых з самастойнымі сьпісамі.

Мы замоўчалі аб «хлопчыках крывавых»—аб прадвыбарчай руплівасьці паліцыі і жандармэрыі ў адносіне рабоча-сялянскай крамолы. Будзем маўчаць і аб умяшаньні папы рымскага і яўрэйскіх «цадзікаў» - цудатворцаў.

35 выбарчых сьпісаў, з якіх 9 пададзены блёкамі, г. зн. ужо не асобнымі партыямі, а, так сказаць, зборнымі камандамі! А ўсяго партый, разьлічваючых на парляманцкія мандаты—61!

Вялікі нямецкі паэта калісьці, як убачыў першы нямецкі парлямант у Франкфурце, дык выгукнуў: «240 прафэсароў?! Бацькаўшчына, ты прысуджана на пагібель»... Гейнэ аказаўся правы, хоць загінуў толькі франкфурцкі парлямант, а ня Пруса-Нямеччына.

Але ня будзем прарокаць. Наадварот, пажадаем усякага посьпеху новаму польскаму сойму, які выйдзе з урнаў 4 сакавіка. Але аб'ектыўны аналіз унутрыпалітычных адносін у Польшчы ўсё-ж прыводзіць да думкі, што новаму сойму будзе нязвычайна цяжка ва ўмовах дыктатуры Пілсудзкага нават у тым выпадку, калі ўрадаваму «беспартыйнаму» блёку ўдасца заваяваць адносную большасьць у парляманце.

Але раней некалькі слоў аб гэтым блёку; яны дадуць магчымасьць лепш уявіць прадвыбарчы настрой і той сацыяльна-палітычны зрух, які адбыўся ў Польшчы з часу майскага перавароту 1926 г.

Урадавы блёк ідзе на выбары пад фірмай «беспартыйны блёк супрацоўніцтва з урадам». Ён яднае ўсе элемэнты, якія стаяць на пляцформе падтрыманьня Пілсудзкага—ад віленскіх манархістаў-зуброў да «радыкалаў» з пэпэсаўскім мінулым. Учытайцеся ў сьпіс дзяржаўных удзельнікаў гэтага блёку, якія ў будучым будуць дзяліць мандаты па колькасьці пададзеных галасоў. І няхай чытач ня скардзіцца на даўжыню:

1) партыя працы; 2) саюз аздараўленьня рэспублікі; 3) гаспадарчыя колы; 4) кансэрватыўна-манархісцкія групоўкі ўсіх адценьняў; 5) ваенныя арганізацыі пілсудчыкаў (саюз легіянэраў, саюз паўстанцаў і інш.); 6) народнае аб'яднаньне (група сэнатара Бэйко, якая адшчапілася ад партыі «Пяст»); 7) каталіцкая вунія заходніх зямель (аб'яднаньне буржуазных арганізацый Пазнані, Памор'я, Верхняй Сілезіі і Заходняй Галіцыі); 8) польскія блёкі «адзінага фронту на ўсходніх акраінах»; 9) палёнафільскія групы нацыянальных меншасьцяў (украінскі сялянскі саюз), усходня-галіцкія «Масквофілы», беларуская нацыянальная рада Паўлюкевіча, беларуская група Умястойскага [illegible]

[illegible] ралі адпаведныя ўмовы для нарастаньня рэвалюцыйнага настрою сярод рабочае клясы. Адгэтуль «прыняцьце» фашысцкага майскага перавароту амаль усімі пластамі буйнай і дробнай буржуазеі.

Але Пілсудзкаму ў далейшым яшчэ і «пашчасьлівілася». Трэба памятаць, што яго прыход ва ўладу супаў з пачаткам забастоўкі ангельскіх гарнякоў. Для польскай вугальнай прамысловасьці стварылася выключна спрыяючая кан'юнктура, якая ў хуткім часе адбілася і на іншых галінах прамысловасьці.

Існуючы на гэтай глебе гаспадарчы ўздым, якому спрыяла палітыка высокіх цэн на сельска-гаспадарчыя прадукты, праводзімая Пілсудзкім у інтарэсах аграрыяў (успомнім Нясьвіжскі зьезд), спрыяючая экапамічная кан'юнктура пратрымалася з некаторымі хістаньнямі і ўвесь 1927 г. Недарма на падмогу прышоў яшчэ і амэрыканскі банкір са сваёй пазыкай ў 71 млн. даляраў: на «дэмакратычнай» Вальстрэт у Нью-Ёрку «забыліся» аб пахаджэньні маршальскай улады, забыліся таму, што ў Варшаве капіталістычная стабілізацыя не пакідала больш ніякага сумненьня.

Пераможцаў ня судзяць. А Пілсудзкі апроч таго яшчэ і жаданы ратаўнік, ратаўнік «злотага» па ўзору Пуанкарэ,—ратаўнік ад рэвалюцыйнага націску пралетарыяту.

Адгэтуль—паходзіць «беспартыйны» ўрадавы блёк, якому, як відаць, суджана адцягаць сотню парляманцкіх мандатаў ад партый «Хіена», «Пяста». Тыя паказалі сваю слабасьць перад, у часе і пасьля майскага перавароту 1926 г., яны разлагалі буржуазна-абшарніцкую Польшчу падобна італьлянскім лібэралам і дэмакратам з школы Факта і Джыяліці, а маршал Пілсудзкі... выратаваў усё. За кім-жа больш ісьці польскай буржуазеі.

Адказ ясны: яна ідзе супольна з асобнымі пластамі дробнай буржуазеі (пэпээсаўцаў) за Пілсудзкім. Няхай Пілсудзкі сур'ёзна падумае аб значнай урэзцы правоў сойму праз сойм-жа; няхай парляманцкая «дэмакратыя» абернецца ў паслухмяную зброю маршальскай дыктатуры; няхай прэзыдэнту рэспублікі будзе надана права законадаўчага «вэто». Усё гэта ніколі ня ўзрушыць—таксама, як 5 год таму назад італьлянская прамысловая буржуазея ніколькі не абразілася на Мусаліні, калі ён пагражаў абярнуць палац парляманту ў лягер фашысцкай коньніцы.

Ч. Г—а.

КРЫВОЕ ЛЮСТЭРКА СОЙМАВЫХ ВЫБАРАЎ.

[illegible] дык якія іменна. Цяпер-жа можна выказаць толькі некаторыя напярэднія ўвагі аб той сваістай «падгатоўцы» да выбараў, якая праведзена ўрадам Пілсудзкага за няпоўныя два гады свайго існаваньня—«падгатоўцы», якая закончылася ўчарашнім днём і якая ў значнай меры вырашыла наперад вынікі сягодняшніх выбараў.

Мінулы сойм зьявіўся вельмі яскравым доказам бязмоцнасьці буржуазнага парлямантарызму наогул, а польскага ў асаблівасьці. Буржуазныя і сацыялзгодніцкія польскія партыі не змаглі правесьці праз сойм ні аднае сапраўды важнае справы, якая мела бы грунтоўнейшае значэньне дзеля далейшага жыцьця дзяржавы. Усе важнейшыя дзяржаўныя справы, як замежныя пазыкі, апрацоўка бюджэту і г. д., праходзілі паміма сойму, і яму звычайна прыходзілася мець справу толькі з адбыўшыміся фактамі і альбо прыймаць іх цалкам, альбо ўносіць маланачныя карэктывы дзеля засьведчаньня свайго сувэрэннага права. Ведама добра, наколькі мала лічыўся з соймам Ул. Грабскі ў часе свайго прэм'ерства, праводзячы без яго замежныя пазыкі і пэрыядычна трэбуючы дзеля свайго ўраду спэцыяльных паўнамоцтваў.

Бязупынныя скандалы, недагаворанасьць паміж партыйнымі гуртаваньнямі не давалі мінуламу сойму магчымасьці поўнасьцю праводзіць тую па- [illegible] парлямантарызме і прыхільнасьць не да больш крутых спосабаў кіраўніцтва дзяржаўным жыцьцём, да ўрадаў фашысцкіх, да ўрадаў «моцнае рукі», незалежных ад парляманцкае гаварыльні. Ідэя буржуазнага парлямантарызму ў даваенным і дарэвалюцыйным сэнсе банкрутуе, і фашызм знаходзіць усё болей прыхільнікаў сярод заходня-эўрапейскае буржуазеі. Падобны-ж паварот у поглядах на роль парляманту адбыўся і ў Польшчы сярод польскае буржуазеі.

Дзеля гэтага **пераварот** Пілсудзкага зьявіўся якраз у пору, у падходны момант. Гатуючы свой пераварот, Пілсудзкі тонка ўлічыў гэтую зьмену адносінаў буржуазеі да сойму і да парлямантарызму. Дзеля гэтага таксама буржуазея наогул прыхільна спаткала пераварот Пілсудзкага. Яна хутка арыентавалася, што маёвыя зьмены дэкарацый у Варшаве пойдуць на яе-ж карысьць, і пераварот не спаткаў ніякага паважнага супраціву на мясцох. Пасьля таго, як кулямёты на вуліцах Варшавы заціхлі, яны не адазваліся нідзе ў іншым мейсцы. Адно толькі рэвалюцыйнае мінулае Пілсудзкага трохі непакоіла буржуазею, але ён пасьпяшыў адразу-ж расьсеяць гэты непакой знамянітаю заяваю аб «маральнай рэвалюцыі, маральным аздараўленьні».

Узяўшы ўладу ў свае рукі, Пілсудзкі паказаў, што буржуазея не памылілася, давяраючы яму абарону сваіх інтарэсаў. Ніколі перад тым націск буржуазеі на працоўных у Польшчы ня быў такім рэзкім, як цяпер пры «санацыйным» урадзе былога сацыяліста. Ніколі перад тым дзяржаўная ўлада ня служыла так яўна і верна інтарэсам капіталістаў, як цяпер.

Гэтая пазіцыя Пілсудзкага ў абароне капіталістаў зрабіла тое, што варожыя да яго буржуазныя групоўкі сталі распадацца, трацячы грунт пад нагамі, бо іх палітыка не знаходзіла падтрыманьня сярод буржуазеі. Развал процiпілсудзкіх буржуазных партыяў ідзе бязупынна і ўсё болей паглыбляецца. Уся дзейнасьць ураду Пілсудзкага скіравана ў гэты бок—у бок развалу варожых да яго буржуазных груповак і замацаваньня яго ўлады. Адначасна з гэтым пачалося самае зьверскае прасьледваньне рабочага і сялянскага руху ва ўсіх мясцовасьцях як каранное Польшчы, так і ў Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне. Разьбіваньне гэтага руху праводзіцца **ўсімі** спосабамі: шляхам перацягваньня на свой бок заможнага сялянства адпаведнай эканамічнай [illegible] ажа ўплыву на зьмену рэжыму. Урад Пілсудзкага не падасьць у адстаўку, хто-бы ні прайшоў у сойм. Але ўсё-ж такі, каб ухіліцца ад няпрыемных скандалаў, якія псуюць рэномэ заграніцаю, ён ставіць сваёю мэтаю стварэньне «паслухмянага» сойму і дзеля гэтага са ўсёю сваёю сілаю і сродкамі ўмешваецца ў перавыбарную барацьбу.

Ведама, што ўсягды і ўсюды ўрады стараюцца рабіць адпаведны націск на выбаршчыкаў і забясьпечыць сабе якнайбольшы ўплыў на ход і вынікі самых выбараў. Але нідзе гэтая дзейнасьць ураду не праводзіцца так рэзка і бесцарамонна, як урадам Пілсудзкага ў сучаснай Польшчы. Тут і подкупы дзяржаўнымі грашмі розных палітычных дзеячоў, тут і развал варожых партыяў праз подкуп іх праваднікоў, тут і грубае ўмяшацельства ўлады ў перадвыбарную барацьбу праз недапушчэньне агітацыі недагодных гуртаваньняў, тут і выстаўленьне свайго сьпіску з масавым ануляваньнем канкурэнцыйных сьпіскаў, тут і масавыя арышты апазіцыйных кандыдатаў, тут нарэшце і такія сродкі, як паліцэйскі разгром «Грамады» і назначэньне суду над яе сябрамі на самы час выбараў, каб запалохаць апазіцыйных выбаршчыкаў і змусіць іх адмовіцца ад чыннага ўдзелу ў выбарах. Радыкальныя рабочыя і сялянскія арганізацыі настолькі сьціснуты ў сваёй дзейнасьці, што іх удзел у выбарах шмат дзе зьявіцца толькі намінальным, а шмат дзе іх сьпіскі ануляваны зусім. Дзеля ўсяго гэтага сягоднешнія выбары ў сойм ня могуць зьявіцца верным адбіткам сапраўдных настрояў у масах і сапраўдных узаемаадносінаў розных палітычных гуртаваньняў.

Калі выбары на ўсім дзяржаўным абшары Польшчы адбываюцца ў ненармальных абставінах, дык у асабліва ненармальных абставінах яны праходзяць у Заходняй Беларусі. Поўны разброд беларускіх гуртаваньняў, разгром грамадаўскіх арганізацый, тэрор ва ўсіх відах і формах (у тым ліку і ў назначэньні суду над грамадаўцамі на самы момант выбараў), значна скрываюць выбарны адбітак сучасных палітычных настрояў заходня-беларускіх масаў. Калі наогул выбары ў буржуазныя парляманты зьяўляюцца дрэнным люстэркам у сэнсе выяўленьня палітычных настрояў масаў, дык сягоднешнія соймавыя выбары зьяўляюцца зусім крывым люстэркам.

М. С.

„Тэрор у выбарчай акцыі ўрадавага беспартыйнага блёку № 1“.

Пад такім загалоўкам „Дзеньнік Віленскі“ № 33 перадрукоўвае заметку з «Глосу Народу».

«Найбольш узьлюбленым мэтадам Беспартыйнага Блёку № 1 ёсьць тэрор. Тасуецца ён перад усім да ўрадаўцаў [illegible] ве валасных фундушаў (з якімі рэдка які войт дае сабе раду), у справе недагляду ў валаснай гаспадарцы і інш. рэпрэсіі. Войты падпісваюць адозву за Бойкай (пяставец, што перакінуўся да беспартыйнага блёку) пан стараста здаволены варочаецца ў бюро. Назаўтра санацыйны орган валіць 4 х шпальты артыкул з сэнсацыйным загалоўкам: «Усе войты в X павету за падтрыманьне сьпісу № 1».

„Бэрлінэр Тагеблят“ за 17-II піша аб выбарчым тэроры ў Польшчы наступнае:

«Урадавы блёк уносіць у выбарчую барацьбу акрамя свайго сьпіску яшчэ нешта. У першую чаргу грашовыя сродкі і ваяводаў. Чым далей ваяводы і старасты знаходзяцца ад Варшавы, тым больш энэргічна яны вядуць «выбарчую прапаганду». Адзін штрафуе на вялікія сумы тых, што агітуюць за блёк нацыянальных меншасьцяў, быццам, за «адсутнасьць санітарных вымаганьняў», другі запрашае да сябе спалоханых местачковых яўрэяў і даказвае ім, што паражэньне ўрадавых партый будзе для іх у будучым вельмі шкодна. Ня лепей робяць з украінцамі: палітычная паліцыя робіць вобыскі і арышты палітычных дзеячоў і рэдактароў. Газэты правай апазіцыі і нацыянальных меншасьцяў канфіскуюцца, чыноўнікі застрашваюць тых, хто дае памяшканьне для сходаў апазіцыйных груп... найбольш «проста» наступаюць з камуністамі. На час выбараў кідаюць у турмы галоўных кандыдатаў. У Польшчы «добра» ўмеюць праводзіць выбары. Нядаўна прэзыдэнт міністраў заявіў ваяводам, што ўрад ня хоча мець уплыў на выбары, яны, аднак, зразумелі п. Бартэля пасвойму і добра ведаюць выбарчыя мэтады, якія праводзіліся некалісь у Аўстрыі. Бліжэйшая будучына пакажа, ці ведаюць таксама добра цяперашнія выбарчыя румынскія мэтады».

СПЭКУЛЯЦЫЯ ПІЛСУДЧЫКАЎ НА ТРАЦКІЗЬМЕ.

ВАРШАВА, 2-3. У ваколіцах Варшавы «зьявіліся на сьценах адозвы нейкіх нікому невядомых трацкістаў». Ананімная адозва выступае проці сьпісу рабоча-сялянскага адзінства, называючы яго арганізатараў «наймітамі Сталіна».

Адозва мае выразна правакацыйны характар. Гэта ня першы выпадак у Польшчы, калі трацкізм і апазіцыйную вылазку агенты ўраду спрабуюць выкарыстаць проці рэвалюцыйных рабочых арганізацый. Лішнім было-б гаварыць, што ніякай трацкісцкай апазіцыі, ніякіх падобных фракцый у Варшаве няма.

Аб абавязковым рэагаваньні на заметкі рабселькораў.

Ня гледзячы на тое, што дырэктывы аб абавязковым рэагаваньні на заметкі рабселькораў у органах друку даволі агульна-вядомы, наглядаюцца выпадкі, калі асобныя ўстановы і прадпрыемствы ня прымаюць ніякіх мер да рэагаваньня на заметкі ў мэтых расьсьледваньня, прыняцьця неабходных мер да зьнішчэньня адзначаных у іх недахопаў і інш. Аб шэрагах гэтых выпадкаў газэты паведамілі ЦКК—РСІ. Аб гэтым таксама сьведчыць зьмяшчэньне ў газэтах напамінкаў з выклікам: «Ці не дарэмна мы пішам».

Лічачы гэтыя факты праяўленьнем грубейшых і няўважлівых адносін да рабселькораўскага руху і голасу працоўных мас, ЦКК—РСІ папярэджвае ўсе ўстановы і прадпрыемствы, а таксама працуючыя ў іх арганізацыі аб абавязковасьці рэагаваньня на заметкі і паведамленьні газэтам вынікаў гэтага рэагаваньня.

Дзеля бязумоўнага выкананьня гэтай дырэктывы, ЦКК даручыла ўсім АКК, а таксама партыйным ячэйкам сыстэматычна сачыць за яе выкананьнем шляхам адпаведнай праверкі, прыцягваючы вінаватых да адказнасьці з асьвятленьнем аб гэтым у друку.

Трэба памятаць, што друк зьяўляецца лепшай дапамогай партыі і ўлады ў справе барацьбы з бюракратызмам і іншымі недахопамі, і хто ня прыслухоўваецца да голасу мас у друку і не скарыстоўвае гэту дапамогу, той зьяўляецца злосным насіцелем бюракратызму і заслугоўвае рашучага грамадзкага ўзьдзейнічаньня.

ЦКК НК РСІ

Па БССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Каапэравана за месяц 5938 гаспадарак.

ВІЦЕБСК, 3-3. За апошнія дзесяць дзён лютага вясковая спажывецкая каапэрацыя Віцебшчыны і Полаччыны сабрала паявой нядоімкі 28495 руб. За гэты-ж тэрмін каапэравана 1975 сялянскіх гаспадарак, а за ўвесь люты ўцягнута ў каапэрацыю 5938 гаспадарак.

Гомельшчына здала 92 проц. с.-г. падатку.

Гомель, 3-Ш. На 1-е сакавіка сельска-гаспадарчага падатку па акрузе паступіла 92 проц. Першае месца займае Брагінскі і Чачэрскі раёны, якія выканалі 99 проц. заданьня. Хойнікскі раён напярэдадні выкананьня. Застаюцца Веткаўскі, Гомельскі, Рэчыцкі раёны.

КРЭДЫТ НА АГНЯТРЫВАЛАЕ БУДАЎНІЦТВА.

ПОЛАЦАК, 3-3. Атрымана з Белсельбанку 5000 руб. доўгатэрміновага крэдыту спэцыяльна на фінансаваньне агнятрывалага будаўніцтва ў акрузе.

ЗАГРАНІЧНАЕ АБСТАЛЯВАНЬНЕ ДЛЯ ЗАВОДУ «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».

Рэчыца, 3-Ш. Для рэчыцкага заводу «Інтэрнацыянал» закуплены ў Нямеччыне новыя машыны, якія пачнуць працаваць з ліпеня месяца.

ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ ПРАЦОЎНЫХ ЯЎРЭЯЎ.

Бабруйск, 3-3. Арганізоўваецца новы землягробчы калектыў у вёсцы Новыя-Дарогі, Старадароскага раёну, і яўрэйскі пасёлак у Бабруйскім раёне. У хуткім часе адбудзецца поўнае ўкамплектаваньне ўжо існуючых яўрэйскіх арцеляў.

ПАШЫРЭНЬНЕ АЎТАБУСНАГА РУХУ.

Гомель, 3-ІІІ. У Гомелі пашырана лінія аўтабуснага руху. Устаноўлены дадатковыя лініі для абслугоўваньня акраін гораду і чыгуначнага раёну.

ДА 8-га САКАВІКА.

Гомель, 3-Ш. У дзень 8 сакавіка ЦРК адчыняе ў 2-х магазынах куткі маткі і дзіцяці.

ПЕРАСЯЛЕНЬНІ.

Бабруйск, 3-3. Сёлета на перасяленьні за межы Беларусі для Бабруйскай акругі вызначана месцаў на 2000 чал. Месцы на перасяленьне вызначаны ў такім парадку: у Сібір—1.300, на Далёкі Усход—400 і Уральскую вобласьць—300. Адпраўка ў хадакі распачнецца 1-га красавіка.

1.500 РУБ. НА ДАПАМОГУ ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫМ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

Бабруйск, 3-ІІІ. Кампанія дапамогі палітзьняволеным Заходняй Беларусі і Польшчы па акрузе праходзіць пасьпяхова. У кампанію ўцягнуты ўсе ячэйкі і школы гораду, а таксама райкомы МОПР'у. Ужо сабрана каля 1.500 р.

Сабрана паявой нядоімкі 53.683 руб.

БАБРУЙСК, 3-3. За ўвесь час з пачатку кампаніі спажывецкая каапэрацыя Бабруйшчыны сабрала паявой нядоімкі 53.683 руб., прычым за апошнюю дэкаду лютага сабрана нядоімкі каля 13.000 руб.

Старасельскі с.-с. выканаў заданьне з перавышэньнем на 1500 руб.

На 1500 руб. звыш заданьня.

ВОРША, 3-Ш. (Ад ул. кар.) Старасельскаму с.-с., Мсьціслаўскага раёну, было дадзена рэалізаваць аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі на 5000 руб.

У рэалізацыі пазыкі актыўны ўдзел прынялі члены сельсавету, настаўнікі, сябры КСУ, загадчыкі хат-чытален і інш.

У выніку—да 1 сакавіка па сельсавету рэалізавана аблігацый пазыкі на 6500 рублёў—перавышэньне супроць заданьня на 1500 руб.

ВЁСКА ЧАРТОВА ня мае ніводнага двара, які не набыў бы аблігацый пазыкі.

Бабруйшчына рэалізавала на 181.885 р.

БАБРУЙСК, 3-ІІІ. (Ад ул. кар.). Да гэтага часу Бабруйская акруга павінна была рэалізаваць на 300000 руб. пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі, а рэалізавала на 181885 руб. Недавыкананьне заданьня па рэалізацыі пазыкі тлумачыцца тым, што ў некаторых раёнах яшчэ і да гэтага часу слаба наладжана праца па рэалізацыі. Старобінскі раён рэалізаваў 13,8 проц. заданьня, Рагачоўскі—13 пр., Чырвонаслабодзкі—16,8 пр., Жлобінскі—19,7 пр.

Па некаторых раёнах зазначаецца, што агенты для рэалізацыі пазыкі лічацца толькі на паперы, фактычна ніякай працы не вядуць.

Добра ідзе рэалізацыя пазыкі ў Парыцкім, Слуцкім і Бабруйскім раёнах За першую 3-хднёўку лютага рэалізавана па акрузе на 56 тыс. руб. аблігацый пазыкі, прычым значная доля гэтай сумы прыпадае на Парыцкі, Слуцкі і Бабруйскі раёны.

Магілеўцы падцягнуліся.

Магілеў, 3-3. (Ад ул. кар.). Да 22 лютага ў Магілеўшчыне было рэалізавана пазыкі ўсяго толькі на 51.933 руб., што складала 11,6 проц. заданьня.

За апошні тыдзень тэмп рэалізацыі значна ўзмацніўся, прычым да 1 сакавіка прададзена аблігацый сялянскай пазыкі на 37.534 руб. Такім чынам, дагэтуль рэалізавана пазыкі на 89.477 руб., што складае 17,9 проц. агульнага заданьня. З гэтай сумы рэалізавана ў сельскіх мясцовасьцях на 64.220 руб, і сярод вайсковых часьцей—на 21.450 руб.

Аршаншчыне трэба падцягнуцца.

(Па тэлефону ад улас. кар-та).

У рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі на першым месцы ідзе Багушэўскі раён, які выканаў заданьне на 16 проц., далей—Крупскі раён—рэалізаваў 12,4 проц. і Горацкі—выканаў 12,1 проц. заданьня. Апошняе месца займаюць Чарэйскі, Аршанскі і Расьнянскі раёны, а найгорш справа стаіць у Лядненскім раёне.

Агулам у акрузе да 1-га сакавіка рэалізавана пазыкі на 47.243 р. 50 коп.

Толькі 29 працантаў.

Гомель, 3-ІІІ (Ад улас. кар.). Да 1 сакавіка ў акрузе рэалізавана аблігацый пазыкі на 133236 р., што складае 29 проц. заданьня. Асабліва пасьпешна праходзіць рэалізацыя пазыкі ў вайсковых часьцях.

Першае месца па рэалізацыі пазыкі займае Камарынскі раён, які выканаў 32,4 проц. заданьня, другое месца—Брагінскі—25,1 проц. У Рэчыцкім раёне рэалізацыя пазыкі пра[illegible] 10693 р., што складае 11,9 проц. заданьня. Яшчэ не раскачаліся Лоеўскі і Хойніцкі раёны. Узмацняецца тэмп рэалізацыі ў Чачэрскім раёне, дзе ўжо рэалізавана на 8651 р., што складае 24,7 проц. заданьня. Значна адстаюць: Веткаўскі і Церахоўскі раёны, якія выканалі заданьне толькі на 6,3 проц. Яшчэ горш праходзіць рэалізацыя пазыкі ў Буда-Кашалёўскім [illegible]

На працэсе Беларускай Грамады.

(Ліст з Вільні).

ВАРШАВА—ВІЛЬНЯ.—ВІЛЬНЯ ПАД АКУПАЦЫЯЙ.—У ПАМЯШКАНЬНІ АКРУГОВАГА СУДУ.—ЛАЎКА ПАДСУДНЫХ.

Хуткі поезд Варшава—Вільня адыходзіць а поўначы. Купэ 1 і 2 клясы заняты выключна вайсковымі. Пасажырскі рух па гэтай лініі наогул слабы. Вільня—адрэзаны кавалак і трымае слабую сувязь са ўсёй дзяржавай. Карэннае насяленьне старыя сувязі страціла ў працэсе вызначэньня новых межаў. Вільня растраціла ўсю сваю акругу, на якой раней трымалася, і стала нечакана для сябе пагранічным горадам. Страціўшы старыя сувязі, Вільня пакуль што новых не набыла, з Варшавай сувязь яшчэ толькі наладжваецца. Таму па лініі Варшава—Вільня езьдзяць пераважна чыноўнікі і вайсковыя.

Прыехалі ў Вільню раніцою. Выбраўшыся з вагону, у які ўчора раніцою селі ў Варшаве, мы апынуліся ў другой краіне, якая шмат чым адрозьніваецца ад тэй, з якой мы ўчора ноччу выехалі. На вакзале пануюць старыя патрыярхальныя расейскія звычаі.

У ніжняй частцы гораду туліцца яўрэйскае мяшчанства. Затое на цэнтральнай вуліцы, дзе знаходзяцца дзяржаўныя ўстановы, пераважна прышлы і мясцовы польскі элемэнт—чыноўнікі і значна большы процант вайсковых, якіх можна спаткаць на кожным кроку. Апошняе зьяўляецца адзнакай польскіх усходніх акраін наогул і Вільні ў прыватнасьці, а можа і галоўным чынам. Гэта [illegible], што раён на ваенным становішчы, што дзесьці блізка вайна яшчэ ня скончана. Падазрэньне гэта блізка да сапраўднасьці: недалёка польска-літоўская мяжа, на якой усё яшчэ пануе становішча вайны ці, у кожным выпадку, становішча «ні вайны, ні міру».

Набліжаемся да мэты нашай паездкі—да будынку віленскага суду.

Судовы пэрсанал і служачыя па мове, манэрах і вопратцы зусім адрозьніваюцца ад шэрых сьвітак. Першая катэгорыя творыць «правасудзьдзе», другая—зьяўляецца аб'ектам гэтага «правасудзьдзя». Палякі судзяць, судзяць беларусаў і літоўскіх сялян. Першыя тут гаспадары, другія—прыходзяць сюды выключна ў ролі «кліентаў».

Першае ўражаньне ад дарогі, ад галоўнай вуліцы і яе заўсягдатаяў, ад настрою судовай залі і яго публікі прымушае ўспомніць няпрыемнае для гаспадароў становішча слова **акупацыя**. Як ні круці, ад гэтага ня выкруцішся. Створанае ў 1919 г. «паўстаўшым бравым генэралам Жэлігоўскім» пакінула нейкую пячатку на віленскім настроі і пабыце.

Пасьля выкананьня некаторых фармальнасьцяў, у канцэлярыі суду мы атрымліваем білеты, якія даюць нам права прысутнічаць у працягу ўсяго працэсу ў залі суду. Тут-жа ў канцэлярыі мы пераконваемся, як асьця[illegible]рожна падбіраецца і адсейваецца публіка, якая атрымае права прысутнічаць на працэсе.

Першае, што прыцягвае ўвагу, гэта, зразумела, лаўка падсудных. Старыя судовыя залі, якія будаваліся прыстасавана да іншых умоў, зараз устарэлі. Старая лаўка падсудных была разьлічана на некалькі чалавек. Будуючаму ня прышло ў галаву, што з працягам часу лаўка падсудных можа так пашырыцца і займе больш паловы залі. Таму прышлося да асноўнай лаўкі для падсудных дадаць цэлую сыстэму новых лавак, каб можна было зьмясьціць 56 абвінавачаных, **«56 галоў, адарваных у гідры»**, паводле выразу віленскай чорнасоценнай газэты **«Слово»**.

Першы дзень працэсу заняты выключна папярэднімі фармальнасьцямі, у часе якіх знаёмімся з дзейнымі асобамі будучага гістарычнага працэсу. Знаёміцца ёсьць з кім: **56 абвінавачаных і 660 сьвэдак!**

Пачынаецца допыт абвінавачаных. Запытаньні, якія дае абвінавачаным старшыня, звычайныя і стэрэотыпныя: прозьвішча, узрост, нацыянальнасьць, пісьменнасьць, маемаснае становішча, ці судзіўся раней. Як ні звычайны запытаньні, але адказы ўсё-ж выяўляюць агульны твар падсудных. Пры гэтым, па вялікі жаль старшыні, адбываецца першая скрытая дэманстрацыя. Старшыня значна нэрвуецца.

Першы адказвае **Тарашкевіч**, былы дэпутат, унівэрсытэцкая адукацыя, беларус, вольнадумец, **сталае месца жыцьця—турма Лукішкі!**

Асноўная лаўка падсудных уся занята інтэлігенцыяй. Сядзяць адзін каля другога ранейшыя дэпутаты сойму: Тарашкевіч, Рак-Міхайлоўскі, Валошын, Мятла. Побач з імі дырэктар віленскай беларускай гімназіі Астроўскі, генэральны сэкратар Грамады Максім Бурсэвіч, па выгляду тып рэвалюцыянэра-народніка, яшчэ далей—вядомы беларускі пэдагог і публіцыст Луцкевіч, адвакат юрысконсульт Грамады Кіпчыц, некалькі народных настаўнікаў. Усе яны—выдатныя прадстаўнікі беларускай інтэлігенцыі. Рэшта лавак занята «шэрай» масай у шэрых сьвітках. Усё гэта—актыў Грамады, безьзямельныя і малазямельныя сяляне, батракі і некалькі гарадзкіх рабочых, адна сялянка, дзяўчына гадоў 22-х. Узрост абвінавачаных—ад 20 да 45 годоў. Маемаснае становішча: большасьць бяз усякай маемасьці, вышэйшая ступень забясьпечанасьці—2 дзесяціны, самая нізкая—75 саж. зямлі. Абвінавачаныя—беларусы, хоць ёсьць адзін паляк Навакоўскі, які вырас на беларускай зямлі і не ўладае, на вялікі жаль старшыні, польскай мовай. Ёсьць адзін магамэтанін, які зусім абеларусіўся, але захаваў магамэтанскую веру і чамусьці гучнае польска-літоўскае прозьвішча—Міцкевіч. Старшынствуючы вельмі дапытваецца адносна вызнаньня абвінавачаных. Большасьць лічыць сябе праваслаўнымі, але некаторыя адмовіліся ад усякай рэлігіі, яны лічаць сябе вольнадумцамі. Асабліва прыцягваюць увагу вольнадумцы-сяляне. Лёгка інтэлігенту рашуча скончыць з рэлігійнасьцю, цяжэй, значна цяжэй гэта зрабіць селяніну. Колькі цяжкасьцяў неабходна было няпісьменнаму селяніну перамагчы, каб ён мог сёньня з вышыні лаўкі падсудных заявіць адразу: няпісьменны, але вольнадумец, бязбожнік. Адзін з абвінавачаных, гарадзкі рабочы, хітра і іранічна адводзіць запытаньне старшыні наконт рэлігіі: здаецца, праваслаўны, але ня было часу пра гэта думаць. З групы шэрых сьвітак выдзяляецца на лаўцы падсудных чорная раса папа Каўша, на грудзёх якога блішчыць, прызначаны яго стану, вялікі мядзяны крыж.

Абвінавачаныя адказваюць прынцыпова пабеларуску. Старшынствуючы дае запытаньні прынцыпова папольску. Адносна назвы Горадня заўважваецца поўнае замяшаньне:—Я з Горадні,—заяўляе падсудны. З Гродна—папраўляе старшыня. З Горадні,—стаіць на сваім абвінавачаны. Прышлося старшыні згадзіцца, што Гродна завецца пабеларуску—Горадня.

Працэс абяцае быць вельмі яскравым. Яго палітычнае і гістарычнае значэньне будзе вельмі вялікім. Нядобрае затоена ў вачох судзьдзяў. Рыхтуюцца да бойкі два старыя пракуроры. Рашучае пачуцьцё сваёй нявіннасьці і сьвятасьці сваёй справы маладзіць і прыдае бадзёрасьці змучаным жыцьцём у турме тварам абвінавачаных. Моцна сьціснуты вусны. Чуецца, што пад лаўкамі сьціскаюцца кулакі. Лаўка падсудных зусім гатова прыняць бойку.

Пакуль што бойка яшчэ не пачалася. Пакуль яшчэ намацваюць адзін другога. Няроўная бойка. За тымі, што сядзяць на судовай трыбуне, стаяць салдаты і жандары. За лаўкай падсудных—уся змучаная і жабрацкая Заходняя Беларусь.

К. В.

Вільня, 24 [illegible]

ЗА ГІБКІ, ПРАЦАЗДОЛЬНЫ І ТАННЫ АПАРАТ.

(З дакладу тав. Ракава на пленуме ЦКК КП(б)Б.)

Перад тым, як перайсьці да самой рацыяналізацыі, тав. Ракаў застанавіўся на пастанове XIV зьезду УсеКП(б) адносна рацыяналізацыі апарату.

— У працэс рацыяналізацыі кіраўніцтва і гаспадаркі павінны быць уцягнуты ўсе творчыя сілы рабочай клясы і ўсе працаўнікі, пастаўленыя партыяй і савецкай уладай для кіраваньня той, ці іншай галінай працы. Практычныя посьпехі рацыяналізацыі мы будзем мець толькі тады, калі ўсе гэтыя працаўнікі будуць прымаць шчыры ўдзел і садзейнічаць справе рацыяналізацыі. Такім чынам, для найбольш дасканалай рацыяналізацыі апарату павінна зьявіцца—арганізацыя спэцыяльных падсобных органаў пры ўстановах (арганізацыйныя бюро). Арганізацыя гэтых падсобных органаў дасьць магчымасьць больш хутка рацыяналізаваць наш савецкі апарат і зрабіць яго больш гібкім, працаздольным і танным.

ШТО ЗРОБЛЕНА ПА РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ Ў ВЕДАМСТВАХ.

Вопыт працы па рацыяналізацыі паказаў, што арганізацыя падсобных органаў (Арг. Бюро) поўнасьцю сябе апраўдвае. Гэтыя падсобныя ячэйкі да гэтага часу яшчэ не арганізаваны пры ўсіх органах, на што трэба будзе зьвярнуць асаблівую ўвагу. Побач з гэтым у самарацыяналізатарскай працы трэба адзначыць некаторыя недахопы: малая колькасьць ва ўстановах БССР утворана Арг. Бюро і адсутні- [illegible] агульны узровень працаўнікоў савецкага апарату, бо большасьць працаўнікоў мала знаёма з асноўнымі задачамі рацыяналізацыі ў сэнсе практычнага ўжываньня новай тэхнікі апарату ў сваіх установах. Працаўнікоў трэба перакваліфікаваць.

Ва ўсёй рацыяналізатарскай працы Народны Камісарыят Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі павінен зьявіцца ідэёвым арганізатарам, а ўстановы павінны будуць самі праводзіць рацыяналізацыю, не спадзяючыся на тое, пакуль наведаецца РСІ і будзе рацыяналізаваць працу ў тых ці іншых установах. Ня толькі ў цэнтры, але і ў акругах і ў раёнах трэба стварыць грамадзкую думку вакол пытаньня рацыяналізацыі, трэба дабіцца таго, каб усе партыйныя, прафэсыянальныя, камсамольскія і іншыя арганізацыі прымалі ўдзел у рацыяналізацыі.

ВЫТВОРЧАЯ РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ.

У галіне рацыяналізацыі вытворчасьці перад нашай краінай стаяць дзьве асноўныя задачы:

а) дабіцца магчымага выкарыстоўваньня існуючага абсталяваньня шляхам правільнай арганізацыі вытворчасьці і

б) дабіцца таго, каб у выніку пабудовы новых заводаў і капітальнага пераабсталяваньня старых заводаў, мы мелі эфэктыўнасьць і адпаведны сабекошт.

За апошні час назіраецца поўны пералом у справе рацыяналізацыі вытворчасьці, некаторыя прадпрыемствы ў гэтай галіне маюць цэлы шэраг дасягненьняў, як напрыклад, скураны трэст і швэйпром маюць вялікія посьпехі ў зьніжэньні сабекошту прадукцыі, дзякуючы праведзенай у дастатковай меры рацыяналізацыі.

Побач з дасягненьнямі ёсьць і недахопы, напрыклад: сярнікавы трэст рабіў навуковае вывучэньне ў сваіх прадпрыемствах і ў выніку таго, што ня ўзялі на ўвагу [illegible]

ВСНГ трэба будзе зьвярнуць больш увагі на пытаньне рацыяналізацыі—пачаць, урэшце, сыстэматычную работу па кіраваньню гэтым і забясьпечыць дастатачнае кіраўніцтва ўсёй рацыяналізатарскай працай вытворчасьці.

ПАДРЫХТУЕМ КАДРЫ ПРАЦАЎНІКОЎ.

Нам трэба зьвярнуць увагу на падрыхтоўку працаўнікоў наогул, а зараз я застанаўлюся на гэтым пытаньні з навуковага пункту погляду. Арганізацыя НОТ дае значныя дасягненьні ў справе канцэнтрацыі навуковай думкі па пастаноўцы дасьледчай працы, прапаганды ідэй рацыяналізацыі і падрыхтоўкі кадраў.

У працы арганізацыі НОТ ёсьць і недахопы: слабае ўцягненьне інжэнэрна-тэхнічнага складу, малая папулярызацыя ідэі рацыяналізацыі сярод рабочых і інш.

Каб забясьпечыць пытаньне рацыяналізацыі навуковай дапамогай, неабходна будзе ў бліжэйшы час паставіць пытаньне аб адчыненьні ў складзе Беларускага Інстытуту Гігіены пры НК Працы аддзелу па рацыяналізацыі вытворчасьці і кіраўніцтву, а таксама неабходна арганізаваць пры Горацкай акадэміі дасьледчую станцыю па рацыяналізацыі сельска-гаспадарчай працы і вытворчасьці. Апрача гэтага, у некаторых вучэбных установах трэба [illegible]

РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ АПАРАТУ.

Менская АКК РСІ ня менш аддавала ўвагі пытаньням рацыяналізацыі. У [illegible]

Праца Менскай АКК КП(б)Б.

(З дакладу тав. Мундау).

МЕНСКАЯ АКК НА ВАРЦЕ ЛЕНІНСКАГА АДЗІНСТВА.

[illegible] у выніку чаго выключана з партыі 14 апазіцыянэраў, а 4-м—дадзены суровы выгавар.

Менская партарганізацыя разам з АКК дала належны адпор апазіцыі, яшчэ лепш узмацнілася і папоўнілася Кастрычнікавым прызывам. Зараз стаіць задача па далейшаму выхоўваньню партарганізацый, асабліва тых партыйцаў, якія мелі ўхіл у бок апазіцыі.

[illegible]

СУВЯЗЬ З МАСАМІ.

[illegible]

ШТО ЗАГАТОВІЛА СПАЖЫВЕЦКАЯ КААПЕРАЦЫЯ ЗА АПОШНЮЮ ДЭКАДУ ЛЮТАГА.

(Па тэлефону ад уласных карэспандэнтаў).

ЗАГАТОЎКІ ПРАХОДЗЯЦЬ НАРМАЛЬНА.

Бабруйск, 3-III. За апошнія дзевяць дзён лютага 57 таварыстваў спажывецкай кааперацыі загатовілі: хлебапрадуктаў—106,2 тоны, з іх аўса і ячменю—21,6 тон, валакна лёну—158 пуд., скуранай сыравіны буйнай—на 3978 руб. і дробнай—на 6544 руб., шчаціны—на 1900 руб. і рознай другараднай экспортнай сыравіны—на 7450 руб. Трэба сказаць, што загатоўкі праходзяць больш-менш нармальна.

СЛАБА З ЗАГАТОЎКАЙ СЕМЯ ЛЁНУ.

Віцебск, 3-III. 110 таварыстваў спажывецкай кааперацыі Віцебшчыны і Полаччыны за апошнюю дэкаду лютага загатовілі: жыта—27,5 тон, аўса—31,8 тон, ячменю 10,5 тон, насеньня вікі—18,7 тон і іншых хлебных прадуктаў—2,7 тон. Апрача таго, загатоўлена 542 пуд. семя лёну, рыззя—16,6 тон, мяса 88,7 тон і скуранай сыравіны—на 21.000 руб.

ЗАГАТОВІЛІ КАЛЯ 3000 ПУД. ХЛЕБА.

Слуцак, 3-III. Слуцкае гарадзкое спажывецкае таварыства за апошнюю дэкаду лютага разгарнула досыць здавальняюча загатоўчую працу. Так, за гэты час загатоўлена: розных хлебных культур—49,3 тон, сялянскага палатна—на 1252 руб., скуранай сыравіны—на 250 руб., наогул рознай сыравіны загатоўлена па 1591 руб. Працу па загатоўках хлеба трэба ўзмацніць.

ЭКСПОРТНАЙ СЫРАВІНЫ ЗАГАТОВІЛІ НА 5800 РУБ.

Калінінск, 3-III. Мясцовае аддзяленьне «Днепросоюза» за апошнія 10 дзён (да 1 сакавіка) загатовіла розных хлебных культур 53 тоны, з іх 50,9 тон круп. Апрача таго, загатоўлена семя лёну—4,9 тон, рознага валакна звыш 4 тон і ахлопка 10,9 тон, скуранай сыравіны 657 шт. і рознай экспортнай сыравіны—на 5800 руб.

УЗМАЦНІЦЬ ПРАЦУ.

Гомель, 3-III. Водлуг няпоўных вестак, спажывецкая кааперацыя Гомельшчыны за тыдзень да 1 сакавіка загатовіла: валакна лёну—427 пуд., буйнай скуранай сыравіны—400 шт. і дробнай—1900 шт. Тэмп загатовак можна і трэба ўзмацніць.

ЗАГАТОЎКІ ПРАХОДЗЯЦЬ ДОБРА.

БЯРЭЗІНА, 3-3. Бярэзінскае спажывецкае таварыства за ўвесь час (да 1-га сакавіка) загатовіла розных прадуктаў сялянскай гаспадаркі на 17800 руб. За апошнюю дэкаду лютага загатоўлена паміж іншым рознай экспортнай сыравіны на 1245 руб.

ЗАДАНЬНЕ ВЫКАНАЕМ.

ДУКОРА, 3-3. За апошнія дзевяць дзён лютага наша спажывецкае таварыства сабрала паявых узносаў 140 р.; загатовіла: хлеба—каля 250 пуд., скуранай сыравіны—на 567 руб. і экспартнай сыравіны—на суму каля 100 р. У параўнаньні, з мінулымі дэкадамі тэмп загатовак крыху аслабеў, але ўсё ж спадзяёмся выканаць заданьне.

МОЖНА ЎЗМАЦНІЦЬ.

СЬМІЛАВІЧЫ, 3-3. [illegible] каду лютага загатовіла: хлеба звыш 400 пуд., семя лёну—21 пуд., скуранай сыравіны—на 180 руб. і рознай экспортнай сыравіны—на 483 р. Тэмп загатовак у Сьмілавічах можна больш узмацніць, але для гэтага нашым працаўнікам трэба падыйсьці бліжэй да селяніна, а не чакаць яго ў краме.

Загатоўкі наладжваюцца.

(Чэрыкаўскі раён).

У апошні час справа загатовак у Чэрыкаўскім раёне крыху наладзілася.

За першы квартал—кастрычнік-сьнежань Чэрыкаўскае спажывецкая т-ва загатовіла: збожжа—45.974 клг., рознай сыравіны і пушніны—на 4593 руб., агулам на суму 10.818 руб.

За час з 1-га студзеня да 10 лютага загатоўлена збожжа 37.568 клг на 5.537 руб.

У гэткай прыблізна паступовасьці ідуць загатоўкі і ў крэдытным таварыстве.

Калі загатоўкі пойдуць так і далей, то можна спадзявацца, што заданьне будзе выканана на ўсе 100 проц.

У ПРЭЗЫДЫУМЕ ЦВК БССР.

1-га сакавіка г. г. пад старшынствам т. Чарвякова адбылося пасяджэньне Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР. Разгледжан шэраг пытаньняў.

АБ УДЗЕЛЕ ЖАНЧЫН У САВЕЦКАЙ І ГРАМАДЗКАЙ ПРАЦЫ Ў АРШАНСКАЙ І ПОЛАЦКАЙ АКРУГАХ.

Прэзыдыум ЦВК заслухаў даклады Сакратара Аршанскага АВК т. Боэра і Нам. Старшыні Полацкага АВК тав. Грушэўскага аб уцягненьні жанчын у савецкую і грамадзкую працу ў гэтых акругах.

Дакладчыкі падкрэсьлілі значны зрушэньні за апошні час у справе падняцьця актыўнасьці жанчын у Аршанскай і Полацкай акругах.

Прэзыдыум ЦВК па заслуханых дакладах адзначыў:

а) павялічэньне актыўнасьці працоўных жанчын гораду і вёскі;

б) усе тыя мерапрыемствы, якія прапанаваны для выконваньня партыйнымі савецкімі органамі, знаходзяць з боку жанчын моцнае спачуваньне і зацікаўленасьць і даюць досыць станоўчыя вынікі.

в) як у Полацкай, так і ў Аршанскай акругах праца сярод жанчын ставіцца і ў некаторых выпадках мае здавальняючыя вынікі, аднак, работа сярод жанчын яшчэ ня пастаўлена стала і сыстэматычна.

Аргаддзелу Прэзыдыуму ЦВК даручана разам з Загадчыкам Жаночага Аддзелу ЦК КП(б)Б т. Крэмер і дакладчыкамі скласьці праэкт пастановы па заслуханых дакладах і падаць яго на разгляд і зацьверджаньне бліжэйшага пасяджэньня Прэзыдыуму ЦВК.

ПРА ДАЧУ НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯТАМ БССР ПРАВА ЎСТАНАЎЛЯЦЬ І СПАГАНЯЦЬ АСОБНЫЯ ЗБОРЫ ДЛЯ СПЛАТЫ ВЫДАТКАЎ НА ВЫКАНАНЬНЕ РАБОТ У ІНТАРЭСАХ ПРЫВАТНЫХ ФІЗЫЧНЫХ І ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў унесены СНК праэкт пастановы ЦВК і СНК БССР пра дачу Народным Камісарыятам БССР права ўстанаўляць і спаганяць асобныя зборы для сплаты выдаткаў на выкананьне работ у інтарэсах прыватных фізычных і юрыдычных асоб.

Згодна гэтай пастановы, Народным Камісарыятам БССР па згодзе з Наркамфінам даецца права ўстанаўляць асобныя зборы для сплаты выдаткаў падпарадкаваных ім дзяржаўных установаў, што знаходзяцца на дзяржаўным бюджэце, за выкананьне імі ў інтарэсах прыватных фізычных і юрыдычных асоб такіх работ (паслуг, дзеяньняў і інш.), бясплатнае выкананьне якіх ня ўскладзена на гэтыя ўстановы паводле палажэньняў аб іх.

АБ ДНЯХ АДПАЧЫНКУ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў унесены СНК праэкт пастановы ЦВК і СНК БССР пра зьмену артыкулаў 111 і 112 Кодэксу Законаў аб працы БССР. Згодна гэтай пастановы, не дазваляецца праца ў наступныя сьвяточныя дні: 1-га студзеня (новы год і дзень абвяшчэньня БССР), 22 студзеня (дзень 9 студзеня 1905 г. і дзень памяці Леніна), 12 сакавіка (дзень, у які скінута самаўладзтва), 18 сакавіка (дзень Парыскае Камуны), 1-га мая (дзень Інтэрнацыяналу), 7 і 8 лістапада (дні пралетарскай рэвалюцыі).

Наркампрацы па згодзе з ЦСПСБ што году ўстанаўляе апроч таго 7 дзён адпачынку, кіруючыся мясцовымі нацыянальнымі ўмовамі.

АБ ПРАВЕ БРАЦЬ У ЗАСТАВУ ТАВАРЫ, ЯКІЯ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў ЗВАРОЦЕ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў унесены СНК праэкт пастановы ЦВК і СНК БССР пра дапаўненьне Грамадзянскага Кодэксу БССР артыкуламі 107-а—107-р. Згодна паказанай пастановы, крэдытныя ўстановы і іншыя юрыдычныя асобы, якім гэта дазволена законам, маюць права браць у заставу тавары, што знаходзяцца ў звароце ці ў пераапрацоўцы.

ПАЛАЖЭНЬНЕ АБ НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯЦЕ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ БССР.

Зацьверджана новае палажэньне аб Народным Камісарыяце Аховы Здароўя БССР. Існаваўшае да гэтага часу палажэньне ад 3-XI-24 г.—скасавана.

АБ ПАРАДКУ ЗЬМЕНЫ АБО СКАСАВАНЬНІ ДАГАВОРАЎ НА КАРЫСТАНЬНЕ ЛЯСАМІ МЯСЦОВАГА ЗНАЧЭНЬНЯ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў унесены СНК праэкт пастановы ЦВК і СНК БССР пра дапаўненьне „Палажэньня аб лясох мясцовага значэньня і аб вядзеньні гаспадарак у іх" артыкулам 31. Гэта пастанова прадугледжвае парадак зьмены альбо касаваньня дагавораў на карыстаньне лесам мясцовага значэньня, калі паводле мясцовых умоў трэба зьмяніць склад карыстальнікаў. У гэткіх выпадках дагавор зьмяняецца або касуецца пастановаю РВК, зацьверджанаю АВК'ам.

АБ ДАКЛАДЗЕ САВЕТУ НАЦЫЯНАЛЬНАСЬЦЯЙ ЦВК САЮЗУ ССР ПА ПЫТАНЬНІ «ЭКАНАМІЧНАЕ І КУЛЬТУРНАЕ АБСЛУГОЎВАНЬНЕ НАЦМЕНШАСЬЦЯЙ У БССР».

Прэзыдыум ЦВК даручыў тав. А. І. Хацкевічу зрабіць даклад ад імя Прэзыдыуму ЦВК БССР Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК Саюзу ССР на пытаньні: „Эканамічнае і культурнае абслугоўваньне нацменшасьцяй у БССР".

За зачыненымі дзьвярыма.

(Дыспут у клюбе К. Маркса аб кніжцы д-ра Фрыдлянда).

Д-р Пракапчук, асноўны дакладчык, даводзіць, што пастаноўка пытаньня д-рам Фрыдляндам аб урачэбнай этыцы і ўрачэбнай тайне ня вытрымоўвае крытыкі. Бязумоўна, урачэбная тайна павінна быць, але ў кожным асобным выпадку трэба падыходзіць вельмі асьцярожна, прымаць на ўвагу ўсе тыя вынікі, якія могуць адбыцца, дзякуючы захаваньню ўрачом тайны.

Напрыклад, да доктара Фрыдлянда зьявіўся жонаты хворы ганарэяй. Фрыдлянд аб гэтым жонку хворага не паведаміў і ў выніку—захварэла і жонка. Тут частка віны ляжыцца і на ўрача.

Калі хвароба індывідуума пагражае яго блізкім, ці грамадзе, то ў такіх выпадках захоўваць тайну нельга.

Далей д-р Фрыдлянд вельмі згусьціў фарбы. Ён заяўляе, што па ўсяму СССР мецца 90 проц. насельніцтва, хворага вэнэрычнымі хваробамі. Між тым статыстычныя весткі іншых аўтараў сьцьвярджаюць адваротнае. Становішча з вэнэрычнымі хваробамі не такое безнадзейнае, як аб гэтым піша Фрыдлянд. Трэба катэгарычна заявіць, што лік сьвежых вэнэрыкаў, асабліва сіфілісам, з кожным годам зьмяншаецца, трэба толькі больш упарта ўзяцца за барацьбу з гэтым сацыяльным злом.

У сваёй кніжцы д-р Фрыдлянд вінаваціць усю нашу моладзь у распусьце, нібы сярод моладзі такое становішча ў гэтых адносінах, з якога няма выйсьця.

Праўда, зразу пасьля грамадзянскай вайны ненармальнасьці назіраліся, але гэта зьявішча было часовае. Цяпер наша моладзь стаіць ня ніжэй, чым моладзь дарэвалюцыйная і вышэй моладзі заходнявэўрапейскай. Аб гэтым можа сьведчыць хоць-бы такі прыклад: у 26 годзе прышлося агледзіць у Маскве адну навучальную жаночую ўстанову з лікам 500 чал. жанчын узростам ад 18 да 25 гадоў.

Пасьля агляду выявілася, што 92 проц. з іх ня толькі не хварэлі, а наогул палавым жыцьцём ня жылі. Астатнія 8 проц. з палавым жыцьцём знаёмы, але большасьць з іх замужнія. Такім чынам, чорная пляма, якую кінуў на нашу моладзь Фрыдлянд, ня мае пад сабой падставы.

Прафэсар Вальфсон у сваёй прамове сказаў, што ў свой час была тэндэнцыя ставіць кніжку Фрыдлянда «За закрытай дзьвер'ю» на адну ступень з кнігай Верасаева «Записки врача». Такое параўнаньне інакш, як сьмешным, назваць нельга.

«Кніжоўку» Фрыдлянда нельга ставіць побач з высокамастацкім творам Верасаева.

Кніжоўка Фрыдлянда зьяўляецца больш-менш удалай санітарнай агіткай і з гэтага боку яна мае вартасьць.

Выступаўшы прафэсар Ленц таксама даводзіў, што пры захоўваньні ўрачэбнай тайны трэба кіравацца тэй шкодай, якая можа вынікнуць для грамады ад гэтага захаваньня.

Тое-ж самае прыблізна гаварылі прафэсар Гаўсман, д-р Цьвікевіч і іншыя.

Наогул-жа, дыспут трэба назваць карысным і пажадаць, каб такія дыспуты наладжваліся часьцей. Менск рабіць гэта, пры наяўнасьці унівэрсытэту, мае поўную магчымасьць.

Прысутны.

Хроніка.

Сьвяткаваньне Міжнароднага Жаночага Дню ў Менску.

— Сёньня будуць праводзіцца спаборніцтвы ўсіх жаночых вайсковых гурткоў г. Менску. Лепшым стральцам-жанчынам намечана выдаць прэміі.

— 5-га сакавіка ў клюбе імя Леніна адбудзецца сход работніц-яўрэяк, прысьвечаны Міжнароднаму Жаночаму Дню.

— 5-га сакавіка адбудзецца агульна-гарадзкі сход жанчын ЖАКТ'аў. У гэты-ж дзень у Доме Культуры адбудзецца вечар саюзу харчавікоў.

— 7-га сакавіка ў Доме Культуры адбудзецца агульна-гарадзкі ўрачысты сход жанчын.

— З 5-га да 8-га сакавіка будуць праведзены сходы жанчын на прадпрыемствах.

Дыспут аб быце студэнцтва.

Сёньня, 4 сакавіка, у актавай зале БДУ адбудзецца вялікі дыспут аб быце студэнцтва. Дыспут будзе праводзіцца на падставе анкетнага культурна-бытавога агляду студэнцтва. У дыспуне прымуць удзел навуковыя працаўнікі БДУ.

Лекцыя па краязнаўству.

Па ініцыятыве краязнаўчага таварыства пры БДУ Цэнтральным бюро краязнаўства намечан шэраг лекцый па краязнаўству. Лекцыі будуць чытацца па нядзелях у актавай зале БДУ. Пачатак лекцыі 11 сакавіка.

Лектарамі запрашаюцца лепшыя навуковыя сілы Менску. Некалькі гадзін будзе адведзена гісторыі краязнаўства і мэтодыцы па розных галінах гэтага пытаньня. На лекцыі запісалася 300 студэнтаў Менскіх навуковых устаноў.

200.000 р. крэдыту дадаткова на загатоўку насеньня аўса.

Праўленьне Белсельбанку адпусьціла Белсельсаюзу дадаткова на загатоўку насеньня аўса яшчэ 200.000 руб. крэдыту.

Сабрана 581.000 руб. пратэрмінованых пазык.

На 1-га студзеня па сыстэме сельска-гаспадарчай крэдытнай кааперацыі лічылася пратэрмінованых пазык 1.474.000 руб. За час кампаніі да 20 лютага сабрана пратэрмінованых 581.000 руб.

Мастацтва ў вытворчасьці.

Праўленьне ўсебеларускага аб'яднаньня мастакоў дагаварылася з ВСНГБ аб мастацкім абслугоўваньні вытворчых прадпрыемстваў БССР. Ужо камандыраваны шэраг мастакоў для вывучэньня наступных прадпрыемстваў: абойнай фабрыкі, дрэваапрацоўчага заводу, шкляных заводаў і інш. з тым, каб унесьці ў прадукцыю гэтых заводаў элемэнты сучаснага мастацкага афармленьня.

Санітарнае абсьледваньне мястэчак.

Нар. Кам. Аховы Здароўя разам з Беларускім т-вам Чырвонага Крыжу ў хуткім часе пачне выбарчае абсьледаваньне мястэчак БССР. Мэта абсьледаваньня—выявіць умовы жыцьця насельніцтва і намеціць далейшыя шляхі да санітарнага аздараўленьня мястэчак.

2.500 сялян прайшло праз Цэнтральны Дом Селяніна.

За апошнія 2 месяцы праз абшчажыцьце Цэнтральнага Дому Селяніна прайшло каля 2.500 сялян-хадакоў. З сялянамі-хадакамі праводзяцца гутаркі і лекцыі, а таксама даюцца парады па аграноміі, юрыдычных справах і інш.

Пабудова вэтэрынарных амбуляторый.

У Магілеўскай і Аршанскай акругах Наркамзем будуе 2 вэтэрынарныя амбуляторыі. На гэта будаўніцтва пераведзена 12 тысяч руб.

Да рэарганізацыі Магілеўскай савпартшколы.

Гэтымі днямі адбылася ўсебеларуская нарада загадчыкаў савецка-партыйных школ. На нарадзе паміж іншымі пытаньнямі абмяркоўваўся праэкт рэарганізацыі Магілеўскай савецка-партыйнай школы ў палітасьветны тэхнікум.

Нарада пастанавіла прыступіць да рэарганізацыі школы з пачатку наступнага навучальнага году. Тэхнікум будзе з 4-хгадовым курсам навучаньня.

З 2-га курсу саўпартшколы будзе зроблен выпуск, а 1-ы курс будзе пераведзен на 2-гі курс палітасьветнага тэхнікуму. Пры тэхнікуме будзе існаваць польскі сэктар.

На першы агульны курс будзе прынята ў 1928-29 г. навучальным годзе 70 чалавек, а на польскі сэктар—25 чалавек.

Пачынаючы з 4-га курсу, будуць арганізаваны 2 ухілы: палітасьветны і школьны.

Палітасьветнае аддзяленьне будзе падрыхтоўваць загадчыкаў для нардамоў, хатчытальняў, клюбаў і бібліатэк.

Школьнае аддзяленьне будзе выпускаць настаўнікаў для школ дарослых паніжаючага тыпу (загадчыкаў апорных пунктаў і школ пісьменасьці).

СУД.

СПРАВА СПЭКУЛЯНТА РЫСІНА.

Вечарам 3-га сакавіка ў клюбе савецкіх і гандлёвых служачых у Менскім Акруговым Судзе распачаўся паказальны працэс спэкулянта Рысіна.

На вячэрнім пасяджэньні суд дапрасіў падсуднага, які імкнуўся даказаць сваю поўную нявіноўнасьць.

У чым-жа абвінавачваецца Рысін?—У тым, што, будучы загадчыкам абутковага магазыну МЦРК, ён растраціў 1056 руб. 59 к., прадаваў прыватным асобам розны абутковы тавар, прадаваў тавар па значна вышэйшых цэнах і г. д.

Магчыма, што Рысіну ўдалося-б яшчэ доўга лавіць багатую рыбу ў мутнай вадзе але на яго «карысную» чыннасьць зьвярнуў увагу яго памочнік камсамолец Ліўшыц, які паінфармаваў каго трэба аб дзейнасьці Рысіна.

«Абураны ў сваіх лепшых пачуцьцях» гр. Рысін выказаў свой пратэст тым, што моцна зьбіў Ліўшыца, пакалечыўшы яму вуха.

Сёньня пачнецца дапрос сьведак.

Судовая хроніка.

Забойства на вечарынцы.

Грамадзянін хут. Нова-Стыклева, Самахвалаўскага раёну, Цімох Смаляга, будучы п'яным, на вечарынцы ўступіў у бойку з грамадз. Леанідам Паўловічам і кавалкам жалеза так выцяў па галаве Паўловіча, што ён праз 8 дзён памёр.

Менскі Акруговы Суд прыгаварыў Цімоха Смалягу на 5 год зьняволеньня, скараціўшы пакараньне напалову па амністыі.

За нядбайства і растрату.

Старшыня Капыльскага спажывецкага т-ва Хвёдар Леўчанка нядбайна адносіўся да службовых абавязкаў і, апроч таго, няправільна праводзіў па кнігах грашовыя апэрацыі, у выніку чаго атрымаўся недалік у суме 321 руб. 17 кап. Менскі акруговы суд прыгаварыў Хвёдара Леўчанку на год зьняволеньня, але на аснове амністыі ў адзнаку 10-й гадавіны Кастрычнікавае рэвалюцыі ад трыманьня пад вартай вызвалены.

Культурныя навіны.

ЦІКАВЯЦЦА НАШЫМІ ДОСЬЛЕДАМІ.

Камісія батанікі ІБК вядзе працу над дасьледаваньнем альбінізму (прасталістасьці) у расьлін Беларусі.

У гэтым сэнсе напісана першая праца, у якой разгледжана да 80 расьлін.

Праца выклікала вялікую зацікаўленасьць з боку навуковых колаў.

СКЛАДАНЬНЕ ГЛЕБАВЫХ КАРТ.

Вучоны спэцыяліст ІБК т. Рагавы закончыў апрацоўку глебавай карты Мазыршчыны ў 3-хвёрстным маштабе. Здымкі гэтай карты рабіліся летам 1927 г.

Да гэтага часу зроблены глебавыя здымкі ў 4-х акругах: Менскай, Барысаўскай, Аршанскай і Мазырскай.

Здымкі зьяўляюцца вялікай каштоўнасьцю ў галіне дасьледаваньня глебавых асаблівасьцяй Савецкай Беларусі.

РЭДКІЯ ЭКСПАНАТЫ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ.

Беларускі Дзяржаўны Музэй набыў 2 цэлыя і два парэзаныя паясы, тканыя накшталт слуцкіх. Пакуль што невядома, дзе паясы ткаліся (магчыма што і ў Слуцку).

Гэтыя экспанаты паясоў складаюць каштоўную музэйную рэдкасьць.

Посьпех будаўніцтва будзе залежаць ад падрыхтоўкі.

БУДАЎНІЦТВА Ў 1927-28 ГОДЗЕ, ЗГОДНА ПАПЯРЭДНІХ ПАДЛІКАЎ, БУДЗЕ КАШТАВАЦЬ 60 МІЛІЁНАЎ РУБЛЁЎ.—НА БУДАЎНІЧЫХ РАБОТАХ БУДЗЕ ЗАНЯТА КАЛЯ 30 ТЫСЯЧ РАБОЧЫХ.—КАБ ПАЧАЦЬ БУДАЎНІЦТВА Ў ВЫЗНАЧАНЫ ТЭРМІН, УСЕ АРГАНІЗАЦЫІ І ЎСТАНОВЫ ПАВІННЫ З НАЛЕЖНАЙ УВАГАЙ АДНЕСЬЦІСЯ ДА ПАДРЫХТОЎЧЫХ РАБОТ.—БЕЛЖЫЛСАЮЗ—ПРЫКЛАД БУДАЎНІЧЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ У СЭНСЕ ЗАГАТОЎКІ БУДАЎНІЧЫХ МАТАР'ЯЛАЎ.

Будаўнічая камісія пры Эканамічнай Нарадзе БССР зрабіла папярэдні падлік кошту будаўніцтва ў надыходзячым будаўнічым сэзоне, разьмеркавала агульную суму па асобных відах будаўніцтва і падлічыла патрэбнасьць рабочай сілы.

Згодна гэтых падлікаў, на будаўніцтва мае быць выдаткавана каля 60 міліёнаў рублёў. З гэтай сумы на жыльлёвае будаўніцтва мяркуецца расходаваць каля 16 міліёнаў рублёў, на камунальнае—3.600 тысяч рублёў, на прамысловае—8.700 тыс. руб., на электрыфікацыю і мясцовую прамысловасьць—3 міл. р., на дарожнае будаўніцтва—16 міл. руб., на бальнічнае і школьнае—4 міл. руб., на будаўніцтва па дзяржгандлі, кааперацыі і ведамствах—6 міл. руб., на грамадзкія работы—1.040 тысяч рублёў.

На гэтыя работы ў 1925-26 годзе было адпушчана 20 міліёнаў, а ў 1926-27 годзе—38.600 тысяч рублёў.

У надыходзячым будаўнічым сэзоне запатрабуецца (арыентыровачна) каля 10 тысяч кваліфікаваных і каля 18 тысяч некваліфікаваных рабочых. Аднаконных фурманак запатрабуецца 5 тысяч.

Больш-менш дакладныя весткі ёсьць аб колькасьці патрэбных будаўнічых матар'ялаў. Згодна гэтых вестках, цэглы запатрабуецца 60 міліёнаў штук, цэманту—12 тысяч тон, вапны—16 тысяч тон, алябастру—3 тысячы тон, бляхі—для дахоў—4 тысячы і сартовага жалеза 3 тысячы тон. Ваконнага шкла будзе патрэбна каля 10 тысяч скрынак, круглага лесаматар'ялу—240 тысяч і пілаванага—230 тысяч кубічных мэтраў.

Прыкладам для іншых будаўнічых арганізацый можа быць Белжылсаюз, які яшчэ летась загатовіў столькі будаўнічых матар'ялаў, што сёлета некаторых асартымэнтаў мае ў тры разы больш, чымся яму патрэбна. Белжылсаюзу дазволена прадаць іншым будаўнічым арганізацыям частку лішніх матар'ялаў.

Усім ведамствам, установам і арганізацыям камісія запрапанавала зараз-жа прыступіць да падрыхтоўчых работ па будаўніцтву з тым, каб будаўнічы сэзон распачаўся не пазьней 15 красавіка.

У працягу сакавіка павінны быць зроблены ўсе дагаворы на падрадныя работы. За гэты-ж час з НК Працы будзе зроблена ўмова аб падрыхтоўцы масавай і груповай рабочай сілы.

Практычнае замацаваньне за будаўнічымі арганізацыямі сталых будаўнічых рабочых кадраў паказала вялікую карысьць гэтага мэтаду. У далейшым неабходна пашыраць прымацаваньне сталых будаўнічых кадраў да адпаведных будаўнічых арганізацый.

Усім органам, якія разглядаюць вытворчыя будаўнічыя праграмы (Дзяржплян, ВСНГ, Белжылсаюз і інш), неабходна сьлядзіць за ажыцьцяўленьнем дырэктывы аб паганеньні будаўніцтва.

Каб будаўніцтва распачалося ў вызначаны тэрмін, усе будаўнічыя арганізацыі і ўстановы павінны з належнай увагай аднесьціся да падрыхтоўчых работ: загатовіць матар'ялы, забясьпечыць сябе рабочаю сілаю, атрымаць вызначаныя для іх сродкі і інш.

Побач з гэтым будаўнічая камісія прыняла належныя крокі да таго, каб фінансаваньне будаўнічых работ НКФінансаў і Белкамунбанкам праводзілася своечасова.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ.

Ваенізаваны лыжны прабег.

Сёньня а 12 гадзіне ў урочышчы „Тры Карчмы" будзе дадзены спорт прафсаюзнага ваенізаванага лыжнага прабегу на 10 кілёмэтраў. Прымае ўдзел каля 50 лыжнікаў. Пасьля прабегу адбудуцца лыжныя спаборніцтвы жанчын на 7 кілёмэтраў.

На катку «Прафінтэрн»

Сёньня ўвечары на катку «Прафінтэрн» адбудуцца канькабежныя спаборніцтвы. У праграме спаборніцтваў зьмешаная (мужчыны і жанчыны) эстафэта і фігурнае катаньне.

Стралковае спаборніцтва.

На гэтых днях адбудуцца стралковыя спаборніцтвы паміж камандамі саюзу савгандальслужачых і „Дынамо" па выкліку апошняга.

Лыжны прабег Рэчыца—Гомель.

Учора быў даны спорт лыжнаму прабегу Рэчыца—Гомель—Рэчыца (120 кілёмэтраў). Прымае ўдзел 15 рэчыцкіх лыжнікаў.

Вынікі прафсаюзнага першынства па падняцьці цяжараў.

Першынства ў падняцьці цяжараў атрымаў калектыў саюзу савгандальслужачых; на другім месцы—калектыў харчавікоў і на трэцім—мэталісты.

Будаўнікі на першым месцы.

На прафсаюзных спаборніцтвах па барацьбе першае месца заняў калектыў будаўнікоў; далей папарадку ідуць друкары, МББ чыгунка, мэталісты, савгандальслужачыя, дрэваапрацоўнікі і харчавікі. За тры дні змагалася 80 пар барацьбітоў.

Усесаюзнае стралковае спаборніцтва саюзу харчавікоў.

Скончылася ўсесаюзнае завочнае стралковае спаборніцтва саюзу харчавікоў.

Першае месца па БССР заняў тав. Рахманчык (харчтрэст) (67 ачкоў са 100) і т. Мацеўская (сьпіртатрэст) (54 са 100). Дасягненьні беларускіх харчавікоў пасланы ў Маскву дзеля выяўленьня месца БССР ва ўсесаюзным маштабе.

500 руб. прэмii. — КАНТОРА ГАЗЭТЫ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ" ОРГАН ЦВК БССР — 500 руб. прэмii.

Да дню друку—5 мая абвяшчае КОНКУРС:

Хто зьбярэ больш лік падпісчыкаў на газэту, той атрымае ГРАШОВУЮ ПРЭМІЮ:

[illegible]

Featured: Рознае.

МУЗЭЙ ГУКАЎ ПРЫ БЭРЛІНСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ БІБЛІАТЭЦЫ.

Пры Пруской дзяржаўнай бібліатэцы ў Бэрліне маецца цікавы музэй гукаў, фанатэка, якая налічвае да 2500 плястынак чалавечых галасоў-дыялектаў і песень. Гэта фанатэка была заснавана ў часы сусьветнай вайны па ініцыятыве нямецкага філёлёга Вільгельма Дагэна. Аб'ектамі для першых фона-здымкаў зьявіліся шматлікі і ва ява-палонныя, што забраны былі ў часе вайны, і насельнасьць акупаваных краін. У фанатэцы ці мала ёсьць і плястынак і з беларускімі гаворкамі і песьнямі. Для далейшага накіраваньня працы па зьбіраньні гукаў чалавечае мовы і песьні ўзьнята пытаньне аб арганізацыі міжнароднага камітэту. Бясспрэчна, фона-запісы адчыняюць зусім новыя пэрспэктывы для навукі аб мове і музыцы.

ПЕРШЫ САВЕЦКІ РЭНТГЭНАЎСКІ АПАРАТ.

На ленінградзкім заводзе «Буревестник» вроблен першы савецкі рэнтгэнаўскі апарат (дзеля прасьвечваньня людзей і розных рэчаў рэнтгэнаўскімі праменьнямі). Да гэтага часу рэнтгэнаўскія апараты выпісваліся ў СССР з Нямеччыны.

ВЫВУЧЭНЬНЕ ПАЎНОЧНЫХ ПАВЕТРАНЫХ ШЛЯХОЎ.

29-га лютага ў Ленінградзе адбылося пасяджэньне Міжнароднага таварыства па дасьледаваньні Арктыкі (краіны наўкол паўночнага каляса) пры дапамозе паветранага флёту. Абмяркоўваўся плян, праграма і тэрмін адчыненьня прадстаячага 17-га чэрвеня ў Ленінградзе міжнароднага навуковага зьезду. У зьезьдзе будуць браць удзел прадстаўнікі 19 эўрапейскіх і амэрыканскіх краіваў на чале з Ф. Нансэнам.

РАСЬЛІНЫ ЎСЯГО СЬВЕТУ—У АДНЫМ БАТАНІЧНЫМ САДЗЕ.

Недалёка ад Сан-Францыско (Амэрыка) закладзен найвялікшы ў сьвеце батанічны сад. У садзе будзе прадстаўлена расьлінасьць са ўсіх куткоў зямной кулі.

МОСТ У 8 КІЛЁМЭТРАЎ.

У Нямеччыне будзе будавацца самы даўгі ў сьвеце чыгувачны мост ад гораду Штральзунду да выспы Ругэн, у Балтыцкім моры. Даўжыня мосту—8 кілёмэтраў, вышыня—30 мэтраў.

РАДЫЁФІЦЫРАВАНАЯ ПАЛІЦЫЯ.

У штаце Каліфорнія паліцыянты аб'яджаюць кожны гарадзкі квартал на спэцыяльным аўтамабілі, абсталяваным радыёпрыёмнікам і гучнагаварыцелем. У выпадку патрэбы гучнагаварыцель можна замяніць навушнікамі.

Праз гэты прыёмнік цэнтральная паліцэйская ўправа перадае паліцыянтам свае загады.

САВЕЦКАЯ ЛЫЖНІЦА ПАБІЛА РЭКОРД.

На міжнародных спартыўных спаборніцтвах у Осло (Нарвэгія) у спаборніцтвах жанчын-лыжніц на 8 кілёмэтраў першай прышла савецкая лыжніца Гусева; гэты прагон яна прайшла за 37 хвілін і 41 сэкунду.

ПАДРЫХТОЎКА РАДЫЁПЕРАДАТЧЫКАЎ.

Дзеля падрыхтоўкі радыёспэцыялістых да працы на перадачы малюнкаў па радыё, у бэрлінскай вышэйшай тэхнічнай школе сёлета прафэсар Артур Корк чытае спэцыяльны курс.

Законы і загады ўраду БССР.

ПАСТАНОВА Савету Нар. Камісараў БССР

пра назначэньне Уапаўнаважанага Савету Народных Камісараў БССР для нагляду і кантролю за правядзеньнем веснавой сяўбы кампаніі 1928 г. у БССР.

Бяручы на ўвагу тое, што правядзеньне з посьпехам веснавой сяўбы кампаніі ў гэтым годзе зьяўляецца асабліва важнай агульна-дзяржаўнай задачай, якая патрабуе адзінага кіраўніцтва, Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Назначыць Народнага Камісара Земляробства т. Прышчэпава, Дзьмітра Хілімонавіча, Уапаўнаважаным Савету Народных Камісараў БССР для нагляду і кантролю за правядзеньнем веснавой сяўбы кампаніі 1928 г. у БССР.

2. Для выкананьня, указанай у арт. 1 гэтае пастановы задачы, даць т. Прышчэпаву, Д. Х., права:

а) патрабаваць ад усіх цэнтральных і мясцовых дзяржаўных органаў БССР, а таксама ад кааперацыйных і іншых грамадзкіх арганізацый падаваньня ведамасьцяў аб зробленых захадах і аб ходзе веснавой пасяўной кампаніі;

б) загадваць усім памянёным установам, прадпрыемствам і арганізацыям у тэрміновым парадку ўхіляць недахопы ў галіне мерапрыемстваў па правядзеньню веснавой пасяўной кампаніі, а таксама прыцягваць у ўстаноўленым парадку да адказнасьці асоб, дапусьціўшых недахопы;

в) арганізоўваць абсьледаваньні мерапрыемстваў па правядзеньню веснавой пасяўной кампаніі, карыстаючыся пры гэтым апаратамі народных камісарыятаў Земляробства, Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі і Гандлю.

Старшыня СНК БССР **М. Галадзед.**

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнай Нарады БССР **В. Мароз.**

г. Менск. 1 сакавіка 1928 году.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР

о назначении Уполномоченного Совета Народных Комиссаров БССР для наблюдения и контроля за проведением весенней посевной кампании 1928 г. в БССР.

В виду того, что успешное проведение весенней посевной кампании в текущем году является особо важной общегосударственной задачей, требующей единого руководства, Совет Народных Комиссаров БССР постановляет:

1. Назначить Народного Комиссара Земледелия т. Прищепова, Дмитрия Филимоновича, Уполномоченным Совета Народных Комиссаров БССР для наблюдения и контроля за проведением весенней посевной кампании 1928 г. в БССР.

2. Для выполнения указанных в ст. 1 настоящего постановления задачи, предоставить т. Прищепову, Д. Ф., право:

а) требовать от всех центральных и местных государственных органов БССР, а также кооперативных и других общественных организаций представления сведений о принятых мерах и о ходе весенней посевной кампании;

б) предлагать всем упомянутым учреждениям, предприятиям и организанизациям в срочном порядке устранять недочеты в области мероприятий по проведению весенней посевной кампании, а также привлекать в установленном порядке к ответственности лиц, допустивших недочеты;

б) организовывать обследования мероприятий по проведению весенней посевной кампании, пользуясь при этом аппаратами народных комиссариатов Земледелия, Рабоче-Крестьянской Инспекции и Торговли.

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **Н. Голодед.**

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР **М. Мороз**

г. Минск. 1 марта 1928 г.

ПАСТАНОВА Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

пра мерапрыемствы да своечасовага распачаткаваньня будаўнічых работ у будаўнічым сэзоне 1928 году.

У выкананьне пастановы Савету Народных Камісараў СССР ад 23 студзеня 1928 г. „Аб мерапрыемствах да своечасовага распачаткаваньня будаўнічых работ і забесьпячэньня іх рабочай сілаю ў будаўнічым сэзоне 1928 году" (Изв. ЦВК СССР 1928 г. ад 25-1 № 21) Эканамічная Нарада пры Савеце Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Для больш ранейшага пачатку будаўнічых работ (не пазьней 15 красавіка г. г.) прапанаваць усім установам, прадпрыемствам і арганізацыям, што вядуць будаўнічыя работы:

а) закончыць складаньне асноўных тэхнічных праектаў з такім разьлікам, каб не пазьней 15 сакавіка г. г. яны маглі-б быць зацьверджаны адпаведнымі органамі;

б) заключыць не пазьней 20 сакавіка г. г. дагаворы з дзяржаўнымі будаўнічымі арганізацыямі на работы, якія мяркуецца весьці падрадным спосабам;

в) да 20 сакавіка г. г. заключыць дагаворы з прамысловымі і гандлёвымі арганізацыямі на пастаўку будаўнічых матар'ялаў для бягучага будаўнічага сэзону;

г) не пазьней 10 сакавіка г. г. заключыць з Народным Камісарыятам Працы БССР або яго мясцовымі органамі згоду аб наборы масавай і групавой рабочай сілы ў адпаведнасьці з арт. 1 пастановы ЦВК і СНК СССР ад 4 сакавіка 1927 г., (З. З. СССР 1927 г., № 13, арт. 132) і падаць да гэтага тэрміну свае заяўкі на патрэбную рабочую сілу па асобных акругах і спэцыяльнасьцях.

2. Прапанаваць будаўнічым арганізацыям прыняць меры да раўнамернага разгортваньня будаўнічых работ на працягу ўсяго будаўнічага сэзону, у часткасьці, прыняўшы пад увагу пэрыяд адліву рабочых-будаўнікоў на палявыя работы.

3. З прычыны асаблівай важнасьці арганізацыі пастаянных будаўнічых кадраў даручыць Народнаму Камісарыяту Працы па ўзгадненьню з ВСНГ і пры ўдзеле ЦК Прафсаюзу Будаўнікоў узяць захады да пашырэньня існуючай практыкі замацаваньня сталых кадраў рабочых-будаўнікоў за будаўнічымі арганізацыямі.

4. Запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Фінансаў і Беларускаму Камунальнаму Банку ўзяць захады да своечасовага фінансаваньня будаўнічых работ.

Старшыня Эканамічнай Нарады пры СНК БССР **М. Карклін.**

Пам. Кіраўніка Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР **В. Крывіцкі.**

29 лютага 1928 году. г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ Экономического Совещания при СНК БССР

о мероприятиях по своевременному приступу к строительным работам в сезоне 1928 года.

Во исполнение постановления Совета Народных Комиссаров СССР от 23 января 1928 г. „О мероприятиях по своевременному приступу к строительным работам и обеспечению их рабочей силой в строительном сезоне 1928 года" (Изв. ЦИК СССР 1928 г. от 25-1 № 21) Экономическое Совещание при Совете Народных Комиссаров БССР постановляет:

1. Для более раннего начала строительных работ (не позже 15-го апреля с. г.) предложить всем учреждениям, предприятиям и организациям, производящим строительные работы:

а) закончить составление основных технических проектов с таким расчетом, чтобы не позже 15 марта с. г. они могли-бы быть утверждены подлежащими органами;

б) заключить не позже 20 марта с. г. договора с государственными строительными организациями на работы, которые предполагается вести подрядным способом;

в) до 20 марта с. г. заключить договора с промышленными и торговыми организациями на поставку строительных материалов для текущего строительного сезона;

г) не позже 10 марта с. г. заключить с Народным Комиссариатом Труда БССР или его местными органами соглашение о наборе массовой и групповой рабочей силы в соответствии со ст. 1 постановления ЦИК и СНК СССР от 4 марта 1927 г. (С. З. СССР 1927 г., № 13, ст. 132) и представить им к тому же сроку свои заявки на потребную рабочую силу по отдельным округам и по специальностям.

2. Предложить строительным организациям принять меры к равномерному развертыванию строительных работ в продолжение всего строительного сезона, в частности, приняв во внимание период отлива рабочих-строителей на полевые работы.

3. В виду особой важности организации постоянных строительных кадров поручить Народному Комиссариату Труда по соглашению с ВСНХ и при участии ЦК Союза Строителей принять меры к расширению существующей практики закрепления постоянных кадров рабочих-строителей за строительными организациями.

4. Предложить Народному Комиссариату Финансов и Белорусскому Коммунальному Банку принять меры к своевременному финансированию строительных работ.

Председатель Экономического Совещания при СНК БССР **М. Карклин.**

Зам. Управляющего Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР **В. Кривицкий.**

г. Минск. 29 февраля 1928 г.

Папраўка.

У маім фэльетоне „Баю—бай" у апошніх радкох было:

—„Баю, баю, баю—бай
хай табе прысьніцца рай,"
Карэктар выправіў мой сказ гэтак:
—«Баю, баю, баю—бай
хай табе прысьніцца ра!»
... Хай і карэктару прысьніцца рай!

Алёша.

Паштовая скрынка.

А. Л. Напішэце, як прайшлі вагатоўкі і колькі дала падпіска на пазыку за апошнія 10 дзён лютага.

Ранейшыя заметкі вашы „спазьвіліся".

Я. С. Чакаем допісу аб тым, як праходзіць рэалізацыя пазыкі ў Рагачэўскім раёне.

Цітаву В. В. Ваш ліст «Трэба было-б здаволіць хадайніцтва сялян» накіравалі ЦВК БССР.

Лясьнікам Лубяніцкага л-ва 4 аб'езду, Магілеўскай акр. Ваш ліст накіравалі адм. аддз. Магілеўскага АВК.

Апавяшчэньні.

У панядзелак, 5 сакавіка, а 7-й гадз. вечара ў клюбе імя Леніна—вул. Урыцкага (б. «Чырв. Зала») адбудзецца агульна-гарадзкі сход работніц, жонак рабочых і саматужніц-яўрэек, прысьвечаны сьвяткаваньню 8-га сакавіка.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— Сёньня а 6 гадз. увечары — пасяджэньне праўленьня Д. Асьветы. Абвестка дню: 1] праведзеньне справазд. кампаніі, аб рабоце праўленьня Дому Асьветы, 2] справаздача бібліят. камісіі, 3] бягучыя справы.

— Сёньня, 4 сакавіка, а 5 гадз. увечары—сход музычнага гуртка. Запрашаюцца жадаючыя сябры Дому і саюзу і іх утрыманцы.

— У панядзелак, 5 сакавіка—кіно «Поэт и царь». Сэансы ў 7 з палов. і 9 з палов. гадз. Карціну справаджае трыо.

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА**

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

Нядзеля, 4 сакавіка. **„КАЛЯ ТЭРАСЫ".**

Пачатак а 8 з пал. гадзіне ўвечары.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР.

ЧАЦЬВЕР, 8 САКАВІКА.
Спэктакль для рабочай моладзі **„БОТВИН".** Білеты—у клюбе КІМ'а.

ПЯТНІЦА, 9 САКАВІКА.
Спэктакль для членаў саюзу будаўнікоў **„БОТВИН".** Білеты—у саюзе будаўнікоў і ў групкомах.

СУБОТА, 10 САКАВІКА.
„БОТВИН". Білеты—у касе тэатру і ў рабочай касе.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».	Камэдыя на фоне нашых дзён **„Два друга, модэль и подруга".** Звыш праграмы—хроніка Савкіно № 114.
КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА".	З АЎТОРКА, 28-га лютага, грандыёзны баявік, апошняя навінка дзяржкіно Грузіі **„ДВА ОХОТНИКА".** Маст. псыхолёг. драма ў 7-х частках.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	**„СЫН ВОЖДЯ".** у 2-х сэрыях, 14 частк. АБЕДЗЬВЕ СЭРЫІ—У АДЗІН СЭАНС. Пачатак сэансаў у 6, 8-20 і 10-45 веч. На 1-шы сэанс—усе месцы па 25 к. Каса адчын. ад 5 г. в.
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ".	МАСТАЦКІ БЫТАВЫ ФІЛЬМ **„На рельсах".** Драма ў 6 частках. Звыш праграмы—Савкіно журнал № 112.

БІБЛІАГРАФІЯ

«МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО И СССР». Сборнік материалов издательства «Красная Газета». Кошт зборніка з 4-мя картамі 80 кап.

Зборік матар'ялаў „Мировое хозяйство и СССР" складзен навуковымі супрацоўнікамі Інстытуту Міравой Гаспадаркі і Палітыкі пры Камуністычнай Акадэміі ЦВК СССР Е. Горфінкелем і Г. Аляксандравым пад агульнай рэдакцыяй М. Спектатара.

Кніжка ставіць перад сабой галоўную мэту дапамагчы візавому працаўніку прапагандысту і палітасьветчыку ў растлумачэньні сялянству вельмі цікавага пытаньня—сучаснага становішча міравой гаспадаркі і гаспадарчых адносін паміж СССР і капіталістычнымі дзяржавамі.

Кніжка паказвае, што няправільны погляд тых эканамістаў, якія падзяляюць капіталістычны сьвет на два канцавосьсі: разьвіцьцё і красаваньне Амэрыкі і паданьне, загніваньне Эўропы. Кніжка лічбамі паказвае, што пасьляваенная стабілізацыя капіталізму зьяўляецца часовай, бо капіталістычны сьвет, ня гледзячы на ўсе дасягнутыя посьпехі, знаходзіцца ў становішчы хранічнага крызісу, узмацняючы супярэчаньне паміж асобнымі капіталістычнымі дзяржавамі і, што на зьмену капіталізму расьце, мацнее і разьвіваецца першая ў сьвеце сацыялістычная дзяржава СССР.

Па сваёй пабудове кніжка разьбіваецца на 3 часткі: першая дае агульнае ўяўленьне аб сусьветнай гаспадарцы, уводзіць чытача ў курс пытаньня—шляхоў разьвіцьця міравой гаспадаркі, сучаснага яе характару і г. д. Другая, зьмяшчае лічбовы матар'ял аб становішчы пасьляваеннага рыяду гаспадаркі капіталістычнага сьвету і СССР і трэцяя прысьвечана гаспадарчым узаемаадносінам паміж СССР і капіталістычным сьветам. Кніжка напісана вразумелай мовай і таму магчыма раіць яе і актывістам сялянам, працуючым у розных установах.

Недахопам кніжкі зьяўляецца тое, што многа лічбаў, а таксама і карты, якія дадзены для зборніку, не зусім добра высьвятляюць раёны нашых багацьцяў (на трэцяй карце за недахопам месца не намечаны раёны залежаў багацьця і г. д.).

Але гэтыя недахопы зборніку ня могуць зьменшыць важнасьць і каштоўнасьць кніжкі.

І. Хоцько.

НОВЫЯ КНІГІ.

Вышлі з друку і паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кніжкі:

1. „Паляўнічы Беларусі № 1 за 1928 г. Выданьне беларускага прамыслова-кааперацыйнага саюзу паляўнічых. Цана 30 кап.
2. „Красная печать" № 3 за 1928 г. Орган отдела печати ЦКВ КП(б) СССР. Цана 50 кап.
3. «Червоний Шлях» № 1 за 1928 г. Цана 1 р. 80 к.
4. «Плуг» № 1 за 1928 г. Дзяржаўнага Выдавецтва Украіны. Цана 50 кап.
5. «Плановое хозяйство» № 1 за 1928 г. Выданьня Дзяржпляну СССР. Москва. Цана 2 руб.

КІНО.

„Два охотника".

Наўрад ці можна, нават пры адпаведным жаданьні, стварыць на экране такі „разнабой", які дадзен рэжысэрам Цуцунавым у фільме «Два охотника». Глядач бачыць, што рэжысэр хацеў стварыць нешта надзвычайна цікавае з мастацкага боку, апрануць фільм у псыхалёгічную вопратку. З гэтага нічога ня вышла.

Два браты-паляўнічыя, жывучы ў вёсцы, ходзяць на паляваньне, кахаюць адзін другога, забітую дзіч дзеляць з беднымі людзьмі свае вёскі. Усе іх кахаюць. Ім добра. Браты закахаліся ў адну дзяўчыну і... рашылі: аднаму—яна, другому—сьмерць. Пасьля гэтага, на паляваньні, брат ня выратаваў ад лапаў мядзьведзя свайго каханага брата. Вось той незамысловаты сюжэт, па якім пабудован фільм.

Сам па сабе гэты сюжэт штучны, а калі дадаць тую няўмелую аранжыроўку, у якую яго апрануў рэжысэр, дык атрымаем тое, што лепей было-б гэты фільм на экране не паказваць.

Рэжысэр Цуцунаў з перакананьнем у посьпех прыступіў да складаньня псыхалёгічнай кіно-драмы. Ён даў кароткі, просты па зьместу, але даволі моцны пачатак. Няруплівае жыцьцё братоў-паляўнічых. Каўкаская вёска. Паляваньне.

Як толькі прыступіў рэжысэр да выкананьня свайго асноўнага заданьня, усё пашло шыварат-навыварат. Беспадстаўнае хапаньне за кінжалы і стрэльбы, прыцэльваньне, спроба сьпіхнуць брата ў бяздоньніцу—ад усяго нясе не мастацтвам, не псыхалёгізмам, а надуманаю і грубою банальшчынай. Кіно-мова настолькі шаблённая і настолькі на ўсім працягу фільму не адпавядае зьместу, што вочы сабакі часам больш гавораць, чым надпісы на экране.

Наогул, фільм нічога не дае. Пасьля яго прагляду застаецца пустое месца.

С. Аз.

Водгукі на карэспандэнцыі.

— Памочнік пракурора 3 вуч. Менскай акр. паведамляе, што факты, аб якіх гаворыцца ў нататцы „Шукаем праўды" („С. Б." № 167 ад 26 VII 1927 г.), не пацьвердзіліся. Справа па абвінавачаньню члена с.-с. Герасімчыка ў злоўжываньні па пасадзе накіравана на спыненьне.

— Па допісу «Не заўсёды даскачаш, чаго хочаш» («С. Б.» № 265 за 1927 г.). Наркамзем тлумачыць, што азначаны вучастак у колькасьці 5-ці дзесяцін перадаць у зямельны фонд немагчыма, бо гэта перадача зробіць вялікае ўкліньваньне ў лясную дачу, якая ўжо лесаўпарадкавана. А, падругое, на гэтым вучастку сёлета мяркуецца пабудаваць кардон для лясного вартаўніка, бо другога месца для гэтай мэты няма.

— Па допісу „Новы мэтад" праведзена расьследваньне. У зьвязку з тым, што вінаватасьць доктара Грэймана (м. Бярэзіна) нічым не пацьвердзілася, справа ў парадку 222 арт. КПК спынена.

Адказы карэспандэнтам.

Я. М. В. Па вашаму допісу «Там, дзе няма аховы працы» высьвятлена, што справавод Заборскага сельсавету працаваў у зямельнай частцы Чарэйскага райвыканкому ў зьвязку з вялікім напłывам перапіскі па зямельных справах. Але ў 1927 г. гэты справавод на свайму жаданьню з працы зволен і на яго месца прызначан другі, які працуе ў сельсавеце.

Гурчонак М. Ю. Факты, паказаныя ў нататцы «Нядбайныя адносіны суда к дзелу», не пацьвердзіліся.

Селькору Маяк. Па допісу «Цяганіна ў Нарсудзе 12 вуч. Віцебскай акр.» высьветлена, што справа аб хуліганстве згодна амністыі ЦВК СССР ад 2-XI-27 г. спынена.

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА

абвяшчае

МАСТАЦКІ КОНКУРС

на выкананьне калядарнай сьценкі да штодзённага адрыўнога беларускага каляндара на 1929 год.

УМОВЫ КОНКУРСУ:

1. Памеры малюнка для каляндарнае сьценкі могуць быць:
   1) 20×33 сантымэтраў
   2) 16×28 „
   3) 13×33 „
   4) 13×22 „

2. У ніжняй частцы малюнка мусіць быць белае квадратнае месца для каляндара, памерам ня болей 7½×12 см.

3) Уніізе сьценкі (пад белай квадратнай плямай) павінен быць надпіс: БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА. Характар шрыфта, памеры надпісу і яго кампаноўка мусяць быць графічна ўвязаны з агульным малюнкам сьценкі.

4) Першы лісток адрыўнога каляндара павінен мець подпісы: «Каляндар на 1929 год» і „Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва". Характар шрыфта, малюнак і колькасьць фарб павінны быць увязаны з агульнай кампаноўкай каляндарнай сьценкі.

5. Пажаданыя тэмы малюнкаў: рэвалюцыйная барацьба на Беларусі (у дынамічным афармленьні), сучасная рэвалюцыйная барацьба рабочых і сялян у Заходняй Беларусі, культурнае і эканамічнае адраджэньне і будаўніцтва Савецкай Беларусі, змаганьне старога быту з новым у беларускай вёсцы, мястэчку і горадзе, беларускія тыпы (селянін, рабочага, сялянкі, работніцы), беларускія краявіды (у розныя поры году) і інш.

6. Малюнкі павінны быць выкананы ня меней як у 2 фарбы і ня болей як у 4 фарбы, прычым малюнак мусіць быць разьлічаны на літаграфскую рэпрадукцыю.

7. Апошні тэрмін здачы конкурсных прац—25 красавіка 1928 г.

8. Работа павінна здавацца ці перасылацца разам з закрытымі кувэртамі, куды палажыць лісток з паказаньнем імені, прозьвішча і адрасу аўтара гэтае працы.

9. Прэміі за прынятыя малюнкі:

1-я	50 руб.
2-я	40 „
3-я	30 „

10. З ліку непрэміраваных сьценак Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва па выбару будзе купляць сьценкі, пагадзіўшыся з аўтарамі, але не таньней, як па 10 рублёў за сьценку.

11. У склад прэміравальнай камісіі ўвойдуць прадстаўнікі ад Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва, ЦП Саюзу Працаўнікоў Мастацтва і Катэдры Мастацтва Інстытуту Беларускай Культуры.

Менскі акруговы інспэктар гандлю даводзіць да ўсеагульнага ведама, што зарэгістраваная ім 13 кастрычніка 1927 г. пад № 13 «Заходняя кантора мэталёсындыкату», аб чым абвешчана ў газэце „Савецкая Беларусь" № 235 (2127) за 15 кастрычніка 1927 г., ПЕРАЙМЕНАВАНА ў

— «УСЕСАЮЗНЫ МАШЫНАТЭХНІЧНЫ СЫНДЫКАТ», —

і зарэгістравана ў акргандлі пад № 13.

Менскі акруговы інспэктар гандлю Данішэўскі.

Менскі Загс абвяшчае, што гр-не—ХЕР Аляксандр Міхайлаў і ХЕР Уладзімер Міхайлаў, якія паходзяць з в. Кімавіцы, Барысаўскага раёну і ўвесь час там жывуць, зьмяняюць прозьвішча ХЕР на прозьвішча «ЗІНОЎЕЎ».

Асобы, якія маюць перашкоды да зьмены прозьвішча, павінны паведаміць аб гэтым Менскі Загс.

Менскі Загс абвяшчае, што грамадзянін ТАРАНОВІЧ Франц, які паходзіць з гр-н гор. Менску, і ўвесь час тут жыве, зьмяняе прозьвішча ТАРАНОВІЧ на прозьвішча „БОГАПРЫЕМЦАЎ".

Асоб, якія маюць перашкоды да зьмены прозьвішча, просяць паведаміць Менскі Загс.

БАЛАНС БЕЛСТЕКЛОТРЕСТА

НА 1-е ОКТЯБРЯ 1926 года.

АКТИВ.

НАИМЕНОВАНИЕ СЧЕТОВ	СУММА: Частная	СУММА: Общая
I. ИМУЩЕСТВО:		
1. Здания и сооружения:		
а) Здания производ. значения	196374—40	
б) „ обслужив. производство	81772—24	
в) Жилые постройки	190637—48	468784—12
2. Оборудование и машины:		
а) Силовые установки	121762—68	
б) Техническое оборудование	527085—03	648847—71
3. Инструменты		7036—68
4. Инвентарь:		
а) Живой	8189—11	
б) Мертвый	77448—78	85637—89
5. Запасное оборудование		17965—26
6. Имущество на хранении		1000—
7. Имущество фонда улучш. быта рабоч.		145792—51
		1.374064—17
II. НЕЗАКОНЧЕННЫЕ ПОСТРОЙКИ		145266—12
III. НЕЗАКОНЧЕН. КАПИТ. РЕМОНТ		38490—
IV. МАТЕРИАЛЫ:		
1. Сырье и основные материалы	139523—73	
2. Вспомогательные	181761—31	
3. Топливо	277327—27	
4. Ремонтно-строительн. материалы	225853—30	
5. Тара	77076—93	
6. Прочие материалы	85661—34	
7. Материалы в пути	5378—21	992582—09
V. НЕЗАКОНЧЕНН. ЗАГАТОВКИ		4975—09
VI. ТОВАРЫ И ГОТОВЫЕ ИЗДЕЛИЯ:		
1. Готовые изделия на складе	378625—59	
2. „ „ в пути	3446—39	382071—98
VII. ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА:		
1. Касса	525—17	
2. Текущие счета	43858—63	44383—80
VIII. ПРОЦЕНТНЫЕ БУМАГИ		63293—09
IX. ПАИ И АКЦИИ		78021—79
X. ПОД'ОТЧЕТНЫЕ СУММЫ		36537—27
XI. ВЕКСЕЛЯ И ДОКУМЕНТЫ К ПОЛУЧ:		
а) В портфеле	14702—58	
б) Документы на инкассо	1167—01	
в) В учете	1.015699—87	
г) В пути	22745—	1054314—46
XII. ДЕБИТОРЫ:		
1. Авансы поставщиков и подрядчиков	60992—82	
2. Покупатели	332267—92	
3. Дебиторы разные	67421—35	
4. Сомнительные долги	25619—16	486301—25
XIII. РАСХОДЫ БУДУЩЕГО ГОДА		5668—
XIV. УМЕНЬШЕН. УСТАВН. КАПИТАЛА		85483—59
БАЛАНС РУБ.		4791452—70

ПАССИВ.

НАИМЕНОВАНИЕ СЧЕТОВ	СУММА: Частная	СУММА: Общая
I. КАПИТАЛЫ:		
1 Уставный	1109000—	
2. Аммортизационный	20094—	
3. Резервный	93474—48	1222568—59
II. ФОНДЫ И СПЕЦ. РЕЗЕРВЫ:		
1. Фонд на улучшение быта рабочих (в имуществе)	36705—55	
2. Фонд на покрытие сомнител. долгов	25619—16	62324—71
III. ЗАЙМЫ, ССУДЫ И КРЕДИТЫ		150000—
IV. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА:		
1. Банки по учету векселей	1015699—87	1015699—87
V. ВЕКСЕЛЯ ВЫДАННЫЕ		415632—58
VI. ПОД'ОТЧЕТНЫЕ СУММЫ		845—42
VII. КРЕДИТОРЫ:		
1. Рабочие и служащие	70687—52	
2. Поставщики и подрядчики	28011—22	
3. Авансы покупателей	512611—70	
4. Кредиторы разные	348950—67	960261—11
VIII. УВЕЛИЧЕНИЕ УСТАВНОГО КАПИТАЛА		425930—33
IX РЕЗУЛЬТАТЫ:		
Прибыль за отчетный год		538690—09
БАЛАНС РУБ.		4791452—70

Управляющий Белстеклотрестом М. КОСТРИЦ.
Главный бухгалтер ХЕЙФЕЦ.

СЧЕТ ПРИБЫЛЕЙ И УБЫТКОВ за 1925-1926 год.

ДЕБЕТ

Убыток от реализации готовых изделий	7935—24	
„ от прочих операций	41655—91	
Торговые расходы	301303—12	
Расходы Правления	123743—09	
Убыток от списания безнадежных долгов и резервирования сомнительных долгов	15707—54	
Скидки покупателям	37330—59	
Недостаточн. тов.-матер. ценностей	148[illegible]0—45	
Содержание [illegible] заведений	5166—33	
Расходы во время стоянки завод.	100315—76	
Убыток от [illegible] имущества	57112—53	
Проценты [illegible]	117819—30	
Разные расходы	32041—63	854951—49
Чистая прибыль за 1925-26 год	— —	538690—09
ИТОГО РУБ.	— —	1393641—58

КРЕДИТ

Валовая прибыль от реализации готовых изделий	1167650—40	
Валовая прибыль от прочих операций	112229—28	
Излишек товарн. и материальн. ценностей	21017—14	
Проценты полученные	66213—55	
Прибыль от поступлений по списанным и сомнительн. долгам	12192—04	
Разные доходы	14339—17	1393641—58
ИТОГО РУБ.	— —	1393641—58

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ПРИБЫЛЕЙ ЗА 1925-26 г. согласно постановлений ВСНХБ от 30|VII и 27|VIII 1927 г.

На уплату подоходного налога 10 проц.	53869—	
Из остатка 10 проц. в фонд улучшения быта рабочих и служащих	48482—10	
В фонд премирования проц.	1212—05	
В доход казны	64000—	
На увеличение уставного капитала	371126—94	538690—09
ИТОГО		538690—09

Управляющий трестом КОСТРИЦ.
Главный бухгалтер ХЕЙФЕЦ.

Настоящий баланс, счет „Прибылей и Убытков" и распределение прибылей утверждены Президиумом ВСНХ БССР в заседаниях от 30-VII 1927 г. (прот. № 47) и от 27-VIII 1927 г. (прот. № 51) и Контрольно-Финансовым Управлением ВСНХ БССР к опубликованию разрешаются.

Нач. Контр.-Финанс. Упр[illegible]